DITEC
Data Information Technology & Expert Consulting

Používateľská príručka
D.Viewer .NET v4.0

Copyright

Všetky práva vyhradené

Tento dokument je vlastníctvom spoločnosti DITEC, a. s. Žiadna jeho časť sa nesmie akýmkoľvek spôsobom (elektronickým, mechanickým) poskytnúť tretej strane, rozmnožovať, kopírovať, vrátane spätného prevodu do elektronickej podoby, bez písomného povolenia spracovávateľa.

Popisné charakteristiky dokumentu

Projekt	GOV_ZEP		A3019_002
Dokument	Používateľská príručka		
Podnázov	D.Viewer .NET v4.0		
Ref. číslo	GOV_ZEP.243	Verzia	9

Vypracoval	Tomáš Baran	Podpis	Dátum 13. 3. 2023
Preveril		Podpis	Dátum
Schválil		Podpis	Dátum

Formulár	Dokument		
Ref. číslo	Fo 11	Dátum poslednej aktualizácie	Dátum 18. 5. 2005

Projekt	GOV_ZEP		A3019_002
Dokument	Používateľská príručka		
Referencia	GOV_ZEP.243	Verzia	10

Záznamy o zmenách

Autor	Popis zmien	Dátum	Verzia
T. Baran	Doplnená možnosť výberu typu vizualizácie pre XDC, XML alebo FO formulár	12.5.2020	
T. Baran	Pridaná podpora pre zobrazovanie SkTalk správ. Pridaná funcionalita uloženia jednotlivých objektov MessageContajnera.	7.10.2020	

Pripomienkovanie a kontrola

Autor	Stanovisko	Dátum	Verzia

Rozdeľovník

	Priezvisko Meno	Firma, Funkcia
Originál		
Kópia		
Kópia		
Kópia		

Obsah

1. Úvod 6

2. Referencie 7

3. Systémové požiadavky 8

4. Inštalácia 9

4.1. Inštalácia z distribučného CD 10

4.2. Inštalácia v rámci klientskej aplikácie 16

4.3. Inštalácia z Internetu 16

5. Práca s aplikáciou 17

5.1. Menu aplikácie 18

6. Vizualizácia dátových štruktúr 22

6.1. SkTalk 23

6.2. MessageContainer 24

6.2.1. Overenie podania voči doručenke 25

6.2.1. Uloženie vybraného objektu elektronickej správy 28

6.3. Registration 29

6.4. XAdES_ZEP 31

6.5. DataSignatures 34

6.6. ASiC Baseline Profile 35

6.7. CAdES_ZEP 36

6.8. ZIP formát súboru (ZEPf) 39

6.9. Vizualizácia súčastí dátových štruktúr 40

6.9.1. Podpis 40

6.9.1.1. XAdES podpis 40

6.9.1.1.1. Parametre podpisu 41

6.9.1.2. CAdES podpis 42

6.9.1.2.1. Parametre podpisu 43

6.9.2. MIME obálka 44

6.9.3. Vnorené podpísané dáta 44

6.9.4. Certifikát 45

6.9.5. Časová pečiatka 47
6.9.6. Zoznam revokovaných certifikátov 47
6.9.7. OCSP odpoveď 49
6.9.8. Referencia certifikátu 51
6.9.9. Referencia zoznamu zrušených certifikátov 52
6.9.10. Podpísané dokumenty 53
6.9.10.1. Podpísaný objekt typu XMLDataContainer 54
6.9.10.2. Vizualizácia obsahu podpísaných dokumentov 55

7. Podpora pre nevidiacich pomocou NVDA 59

7.1. Systémové požiadavky pre NVDA 59

1. Úvod

D.Viewer .NET je nástrojom na prezeranie dátových štruktúr slúžiacich na elektronickú výmenu dát, najmä elektronických podaní a elektronických úradných dokumentov, podpísaných (zaručeným) elektronickým podpisom alebo opatrených (zaručenou) elektronickou pečaťou. Aplikácia extrahuje obsah zvolenej dátovej štruktúry a následne umožňuje zobrazenie obsahu používateľovi prostredníctvom integrovaných vizualizácii. Prednosťou D.Viewer .NET je, že nepracuje len ako Win32 aplikácia, ale jeho komponenty možno využiť aj pri tvorbe webových stránok.

Tento dokument je určený pre používateľov aplikácie D.Viewer .NET, resp. pre používateľov informačných systémov a aplikácií, v rámci ktorých bude aplikácia D.Viewer .NET integrovaná. Jednotlivé časti dokumentácie aplikácie D.Viewer .NET je možné použiť pri tvorbe používateľských príručiek týchto informačných systémov po dohode s vlastníkmi autorských práv aplikácie D.Viewer .NET.

2. Referencie

[1] „Výnos MF SR č. 55/2014 o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy v znení neskorších predpisov“.

[2] „Výnos MF SR č. 96/2014 o jednotnom formáte elektronických správ vytváraných a odosielaných prostredníctvom prístupových miest v znení neskorších predpisov“.

[3] „Formát elektronického podania, Registration v1.0, http://www.ditec.sk/ekr/registration/v1.0,“ DITEC, a.s..

[4] „Profil XAdES_ZEP – formát ZEP na báze XAdES, v1.0,“ Ditec, a.s., 2008.

[5] „Profil XAdES_ZEP – formát ZEP na báze XAdES, v1.1,“ Ditec, a.s., 2009.

[6] „Profil XAdES_ZEP – formát ZEP na báze XAdES, v2.0,“ Ditec, a.s., 2011.

[7] „Profil XAdES_ZEPbp – formát ZEP na báze XAdES BP, v1.0,“ Ditec, a.s., 2016.

[8] Electronic Signatures and Infrastructures, „ETSI TS 103 174 v2.2.1 ASiC Baseline Profile,“ 2012.

[9] „Profil CAdES_ZEP - formát ZEP na báze CAdES, v1.0,“ DITEC, a.s..

[10] „Profil CAdES_ZEP - formát ZEP na báze CAdES, v2.0,“ 2016.

[11] „Formáty zaručených elektronických podpisov v3.0,“ NBÚ SR, 2009.

3. Systémové požiadavky

Systémové požiadavky aplikácie D.Viewer .NET sú nasledujúce:

- OS – MS Windows 7, Windows 8.x, Windows 10, Windows 11,
- platforma .NET Framework verzia 4.5.1 alebo vyššia,
- web prehliadač – MS Internet Explorer, v7.0 alebo vyššia (len 32 bit), Mozilla Firefox, v45 – v51, resp. v59 ESR (len 32 bit, s podporou NP API)[1],
- prístup na internet (prípadne správne nastavenia pre proxy),

Ak je aplikácia D.Viewer .NET spúšťaná z web portálu pomocou aplikácie D.Launcher v1.x, tak požiadavky na web prehliadač zahŕňajú aj prehliadače:

- MS Internet Explorer verzia 10/11 (aj 64 bit), Mozilla Firefox, v45 a vyššia aj 64-bit, Google Chrome v51 alebo vyššia (prípadne Chromium), Opera v38 alebo vyššia, MS Edge v25 alebo vyššia.

D.Viewer .NET x64 je možné spúšťať výlučne pomocou aplikácie D.Launcher. Systémové požiadavky pre aplikáciu D.Launcher sú špecifikované v rámci používateľskej príručky pre aplikáciu D.Launcher.

Pre aplikáciu D.Viewer .NET nie sú potrebné vyššie hardwarové požiadavky, ako vyžaduje samotný operačný systém, prípadne platforma .Net framework 4.0 alebo vyššia. Požiadavky aplikácie na voľný priestor na disku mimo priestoru potrebného pre stiahnutie balíčka vizualizácií sú nasledujúce:

Komponent	Veľkosť
D.Viewer .NET 4	4,89 MB

Aplikácia D.Viewer .NET môže byť distribuovaná na inštalačnom CD alebo v rámci klientskej aplikácie, ktorá aplikáciu D.Viewer .NET používa, či už v rámci jej inštalačných súborov alebo priamo cez Internet na HTTPS stránkach danej web aplikácie. Veľkosť distribučných, resp. inštalačných súborov aplikácie D.Viewer .NET je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

Komponent	Veľkosť
D.Viewer .NET 4 Setup (x86)	5,03 MB
D.Viewer .NET 4 Setup (x64)	4,51 MB

[1] Pokiaľ je aplikácia D.Viewer .NET integrovaná v rámci web stránok web portálu.

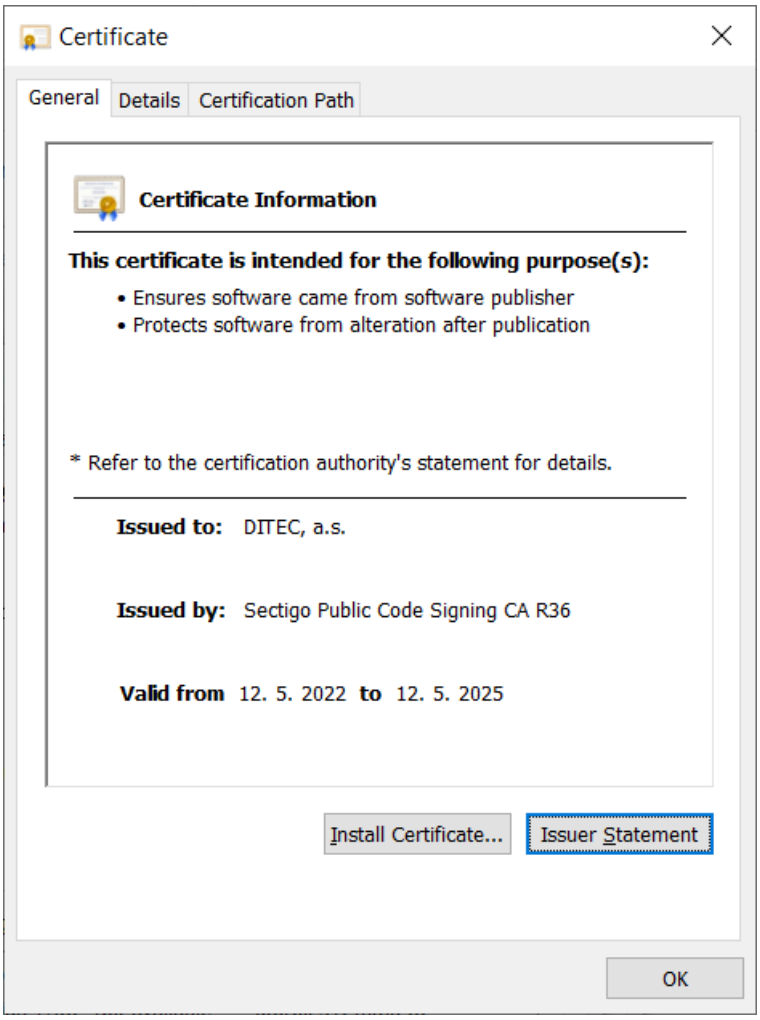
4. Inštalácia

Inštalácia aplikácie D.Viewer .NET závisí primárne od spôsobu distribúcie aplikácie:

1) inštalácia z distribučného CD – spustením inštalačného programu z distribučného CD,
2) inštalácia v rámci klientskej aplikácie – spustením inštalačného programu klientskej aplikácie (ktorá komponent pre ZEP využíva a v rámci ktorej sa distribuuje),
3) inštalácia z Internetu – spustením inštalácie z web stránky Internetovej klientskej aplikácie, ktorá komponent pre ZEP využíva.

Integritu inštalačných súborov aplikácie je možné overiť náhľadom na vlastnosti inštalačného programu (setup.exe alebo príslušného msi balíčka). Všetky inštalačné súbory musia byť podpísané certifikátom spoločnosti DITEC, a.s., ktorého vydavateľom je certifikačná autorita Sectigo, a je na ne vyžiadaná časová pečiatka. To isté platí aj pre všetky knižnice (dll súbory), ktoré tvoria aplikáciu.

Na nasledujúcom obrázku je zobrazený náhľad na aktuálny podpisový certifikát spoločnosti DITEC, a.s.

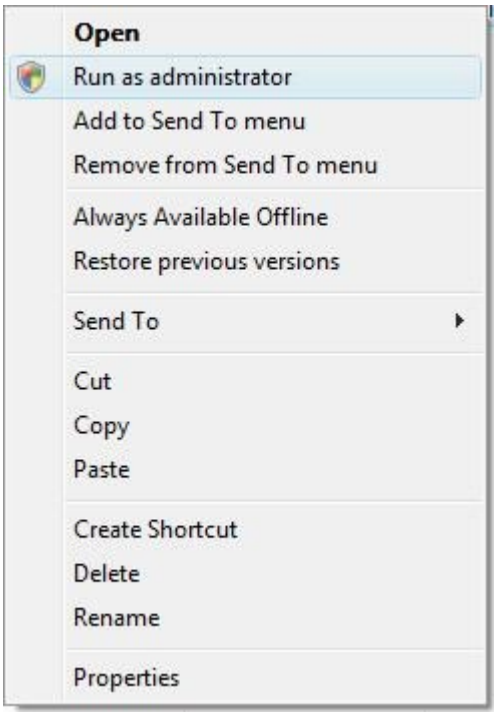

Okrem elektronického podpisu certifikátom spoločnosti DITEC, a.s. sú .Net assembly zabezpečené aj pomocou tzv. strong name. Pre príslušný počítač, na ktorom je aplikácia D.Viewer .NET nainštalovaná, resp. pre príslušnú klientsku aplikáciu musí byť vypnutý tzv. strong name bypass.

4.1. Inštalácia z distribučného CD

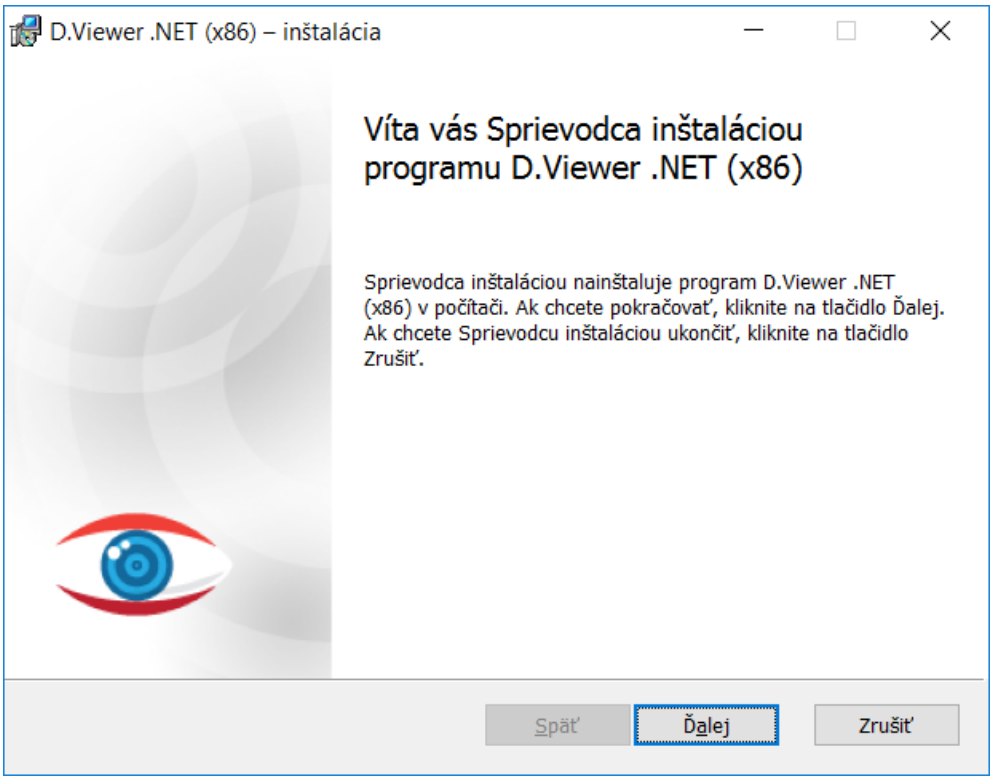
Inštalácia samotnej aplikácie D.Viewer .NET sa vykoná spustením programu `SETUP.EXE`. V prípade, že súčasťou inštalačného balíka je aj balíček s vizualizáciami elektronických formulárov, musí byť príslušný adresár s názvom `visualizations` v tom istom adresári, ako inštalačný program.

Pre úspešnú inštaláciu musí mať používateľ v rámci operačného systému administrátorské privilégia. V novších verziách operačného systému MS Windows je možné spustiť inštaláciu aplikácie D.Viewer .NET pod administrátorskými privilégiami z kontextového menu.

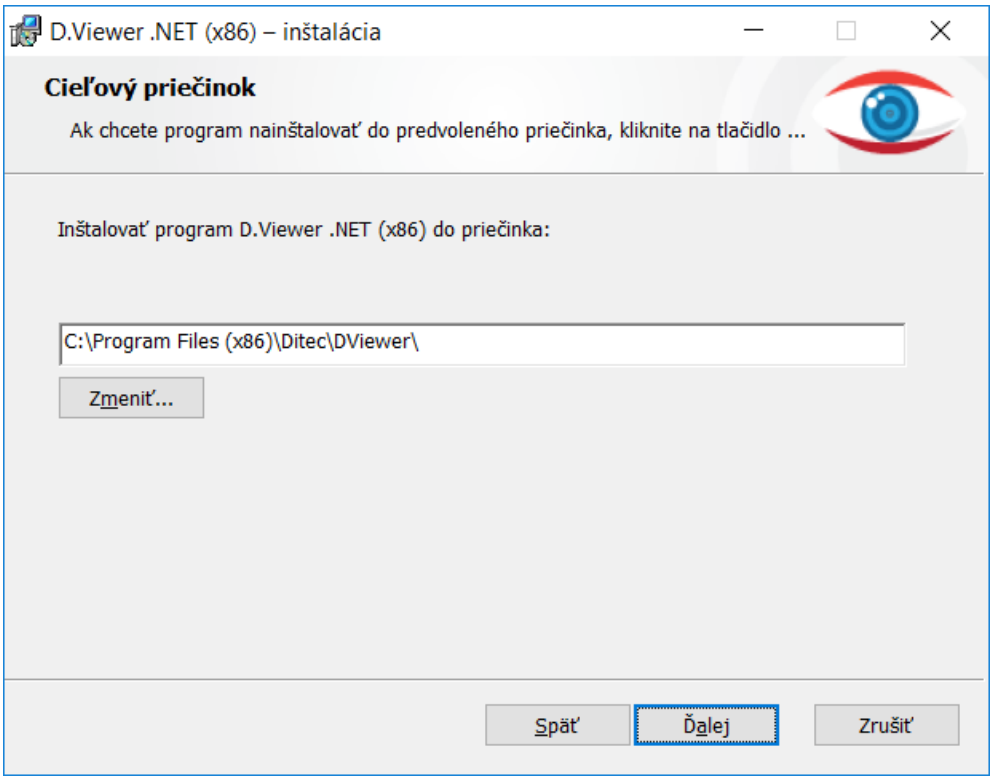

Pozor! Keďže pri inštalácii aplikácie D.Viewer .NET je potrebné zaregistrovať v rámci operačného systému Windows aj komponenty pre integráciu aplikácie D.Viewer .NET do web stránok internetových aplikácií, odporúčame pred spustením inštalačného programu zavrieť otvorené internetové prehliadače.

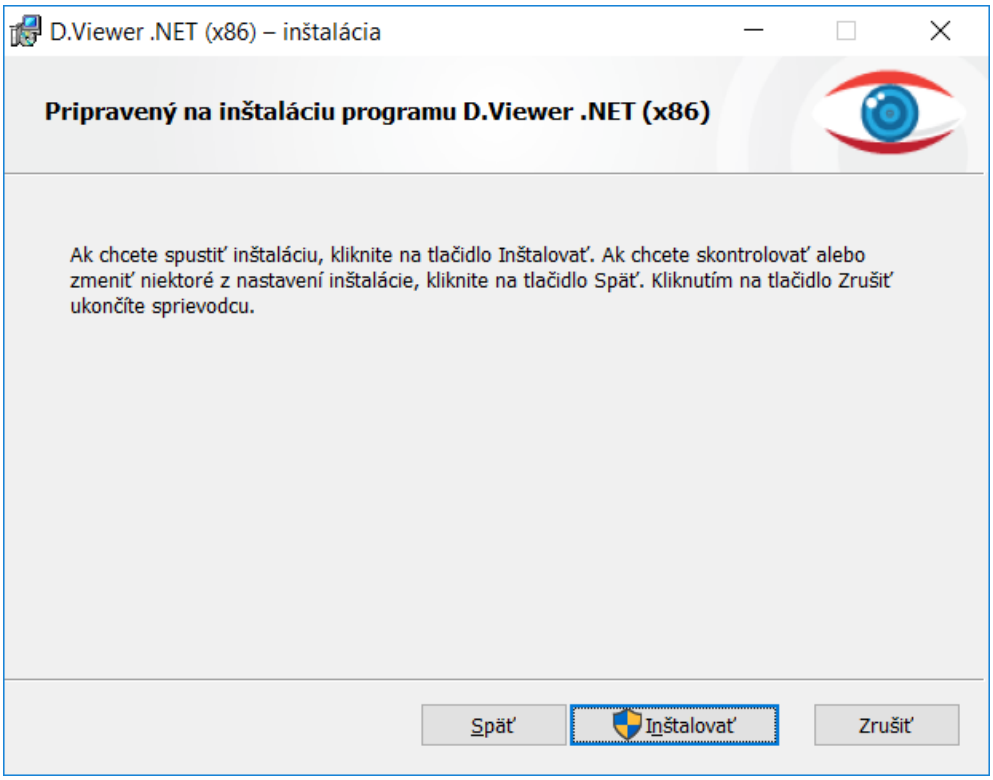
Po spustení inštalačného programu sa zobrazí úvodná obrazovka sprievodcu inštaláciou aplikácie D.Viewer .NET.

V ďalšom kroku potvrďte tlačidlom Ďalej predvolený adresár, prípadne zvoľte iný adresár, do ktorého bude aplikácia D.Viewer .NET nainštalovaná.

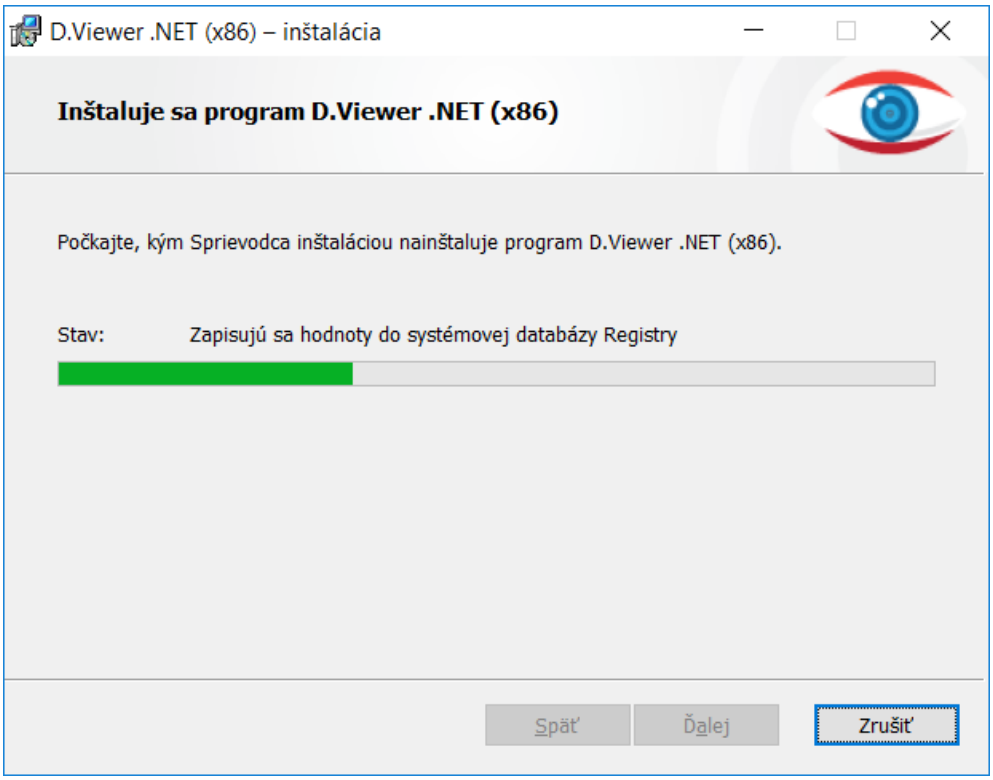

V ďalšom kroku potvrďte tlačidlom Inštalovať inštaláciu aplikácie D.Viewer .NET na váš počítač.

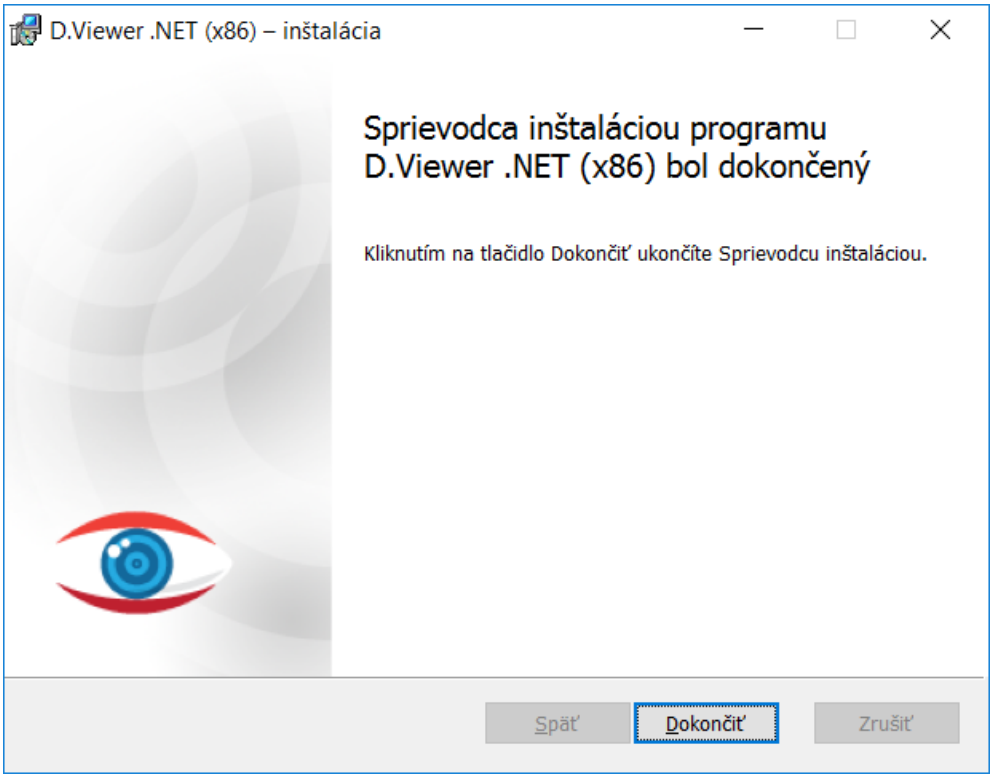

Kliknutím na tlačidlo Inštalovať sa spustí samotná inštalácia. Inštalačný program skopíruje požadované aplikačné súbory do špecifikovaného adresára a zabezpečí zaregistrovanie komponentov aplikácie D.Viewer .NET v rámci operačného systému Windows.

Používateľ je o priebehu inštalácie informovaný v okne inštalačného programu. V každom okamihu je možné inštaláciu aplikácie D.Viewer .NET prerušiť kliknutím na tlačidlo Zrušiť.

Po ukončení inštalácie kliknite na tlačidlo Dokončiť.

4.2. Inštalácia v rámci klientskej aplikácie

V prípade inštalácie aplikácie D.Viewer .NET v rámci inštalácie klientskej aplikácie, musí správne nainštalovanie aplikácie D.Viewer .NET zabezpečiť výrobca klientskej aplikácie. Odporúčame, aby používateľ postupoval podľa inštalačnej príručky danej klientskej aplikácie.

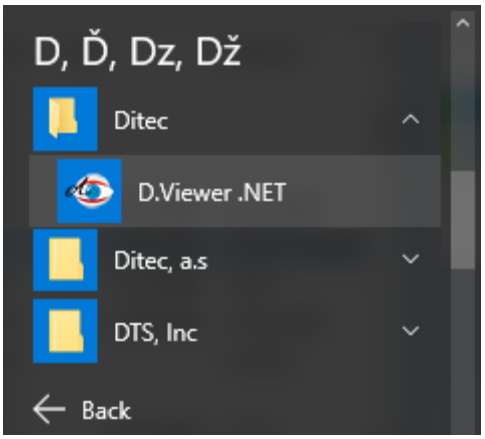
4.3. Inštalácia z Internetu

V prípade použitia aplikácie D.Viewer .NET v rámci Internetovej aplikácie (webového portálu) doporučujeme, aby tvorca Internetovej aplikácie sprístupnil na stránkach svojej aplikácie aj inštalačné súbory jednotlivých aplikácie D.Viewer .NET, najlepšie zabezpečené protokolom HTTPS. Používateľ si bude môcť takto inštalačné súbory bezpečne stiahnuť a spustiť na svojom PC.

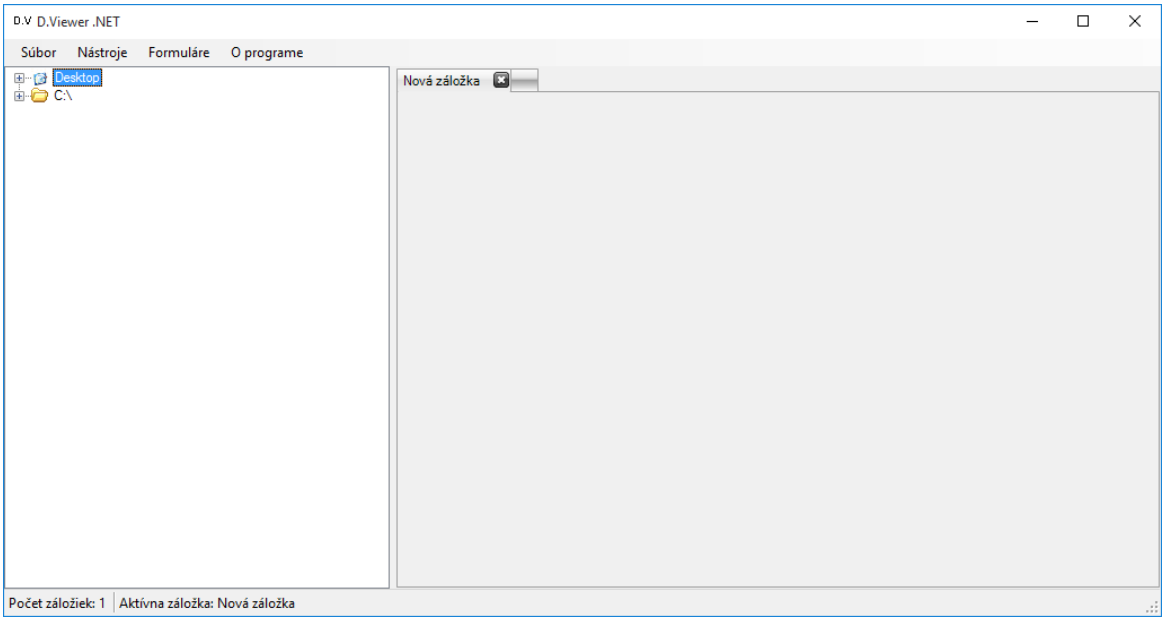
Opäť je potrebné zabezpečiť, aby používateľ, ktorý inštaluje aplikáciu D.Viewer .NET z Internetu mal počas inštalácie administrátorské práva. Odporúčame, aby používateľ postupoval podľa inštalačnej príručky príslušnej Internetovej aplikácie.

5. Práca s aplikáciou

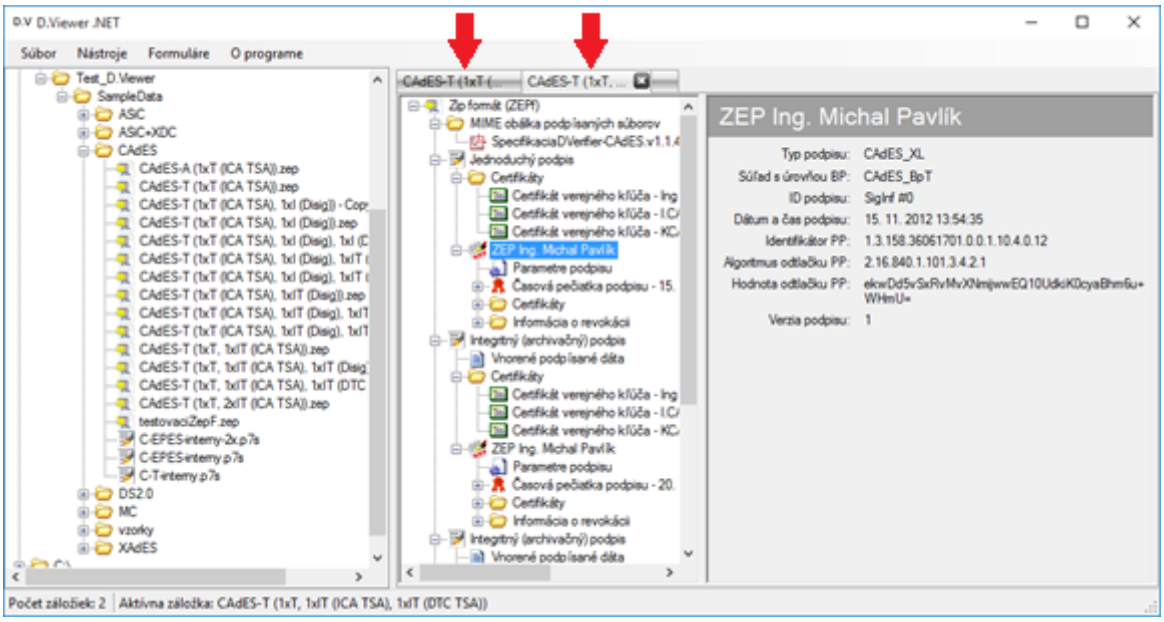
Aplikáciu je možné spustiť z menu Štart → Programy → Ditec → D.Viewer .NET.

Po spustení sa zobrazí základná obrazovka aplikácie.

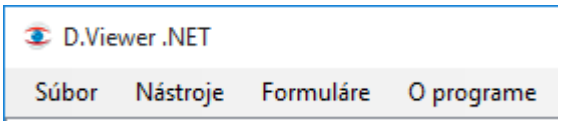

V ľavej časti sa nachádza adresárová štruktúra PC. Kliknutím na vybraný súbor je zobrazovaný obsah dátovej štruktúry na v strednej časti obrazovky. Kliknutím na jednotlivé dátové objekty v zobrazenom strome dátovej štruktúry sa používateľovi zobrazí detail objektu v pravej časti obrazovky. V jednom čase je možné mať otvorené viac ako jeden súbor, umožňujú to záložky.

5.1. Menu aplikácie

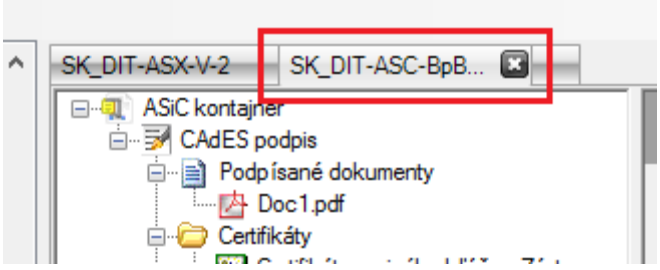
Hlavné menu aplikácie D.Viewer .NET má nasledovnú.štruktúru.

Pozn. Menu aplikácie D.Viewer .NET je používateľovi prístupné len v prípade, ak je aplikácia D.Viewer .NET spúšťaná ako standalone aplikácia z menu Štart.

Ďalej je uvedený popis jednotlivých príkazov menu aplikácie.

Súbor → Otvoriť – otvorí dialógové okno Windows pre otvorenie súboru. Po vybraní je tento súbor otvorený v novej záložke. Súbor je tiež možné otvoriť metódou **drag&drop**, teda presunutím označeného súboru do priestoru obrazovky aplikácie D.Viewer .NET. Takto otvorený súbor je tiež otvorený v novej záložke.

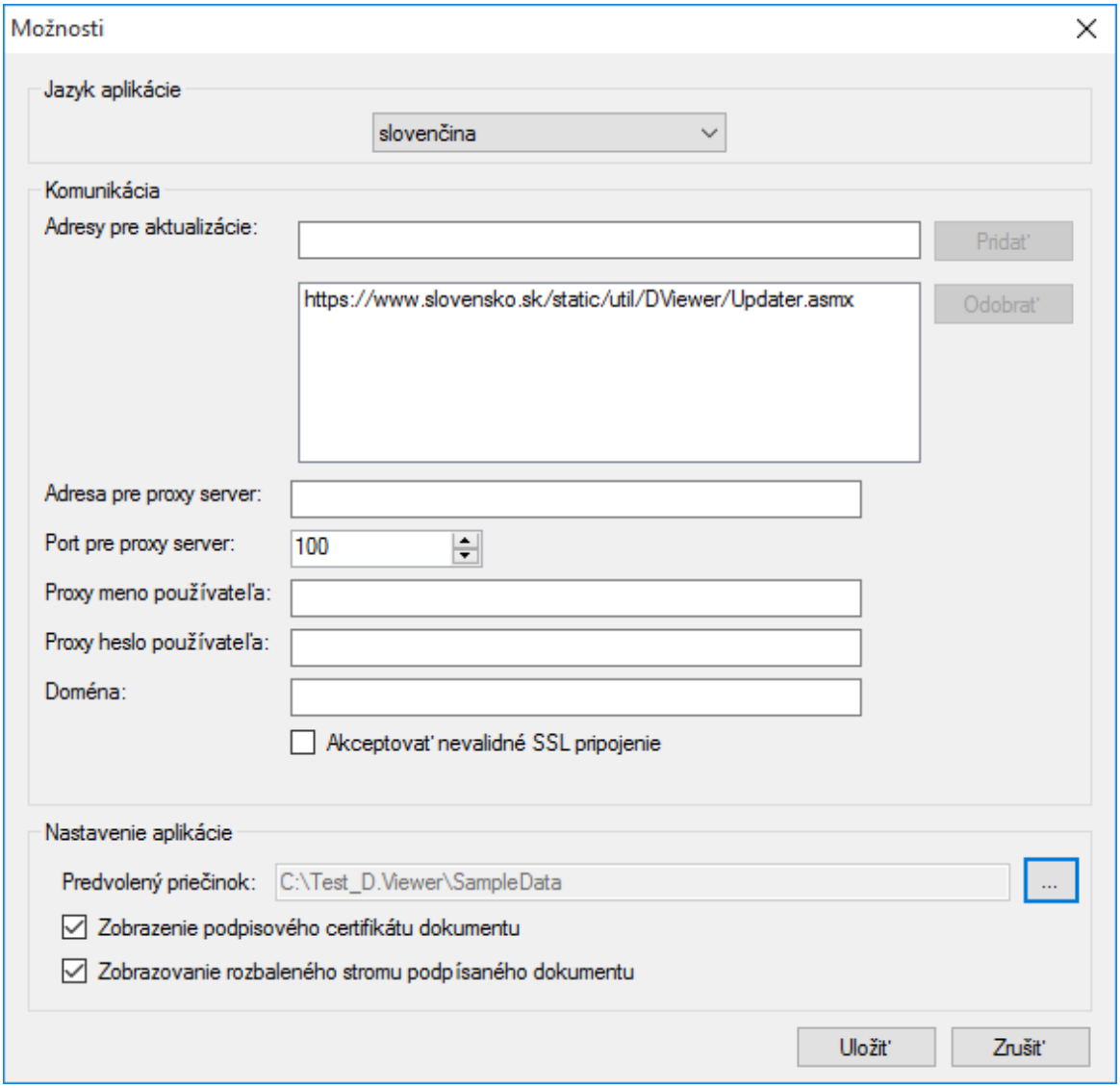

Súbor → Zavrieť – zatvorí aktuálnu záložku.

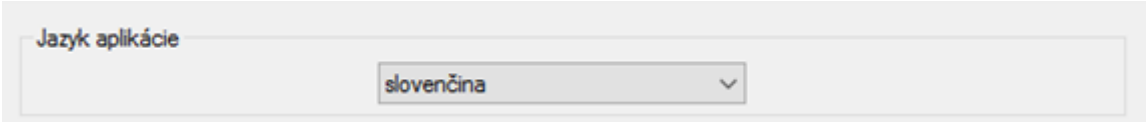
Súbor → Zavrieť všetky – zatvorí všetky záložky.

Súbor → **Koniec** – ukončí aplikáciu.

Nástroje → **Možnosti** – zobrazí okno konfiguračných nastavení. Okno je rozdelené na tri časti. V prvej časti je možné nastaviť jazyk aplikácie, v druhej časti obrazovky sú komunikačné nastavenia pre aktualizáciu vizualizácií elektronických dokumentov a prípadné sieťové nastavenia. V spodnej časti sú lokálne nastavenia aplikácie. Všetky uložené zmeny v konfiguračných nastaveniach aplikácie sa prejavia pri ďalšom spustení aplikácie D.Viewer .NET.

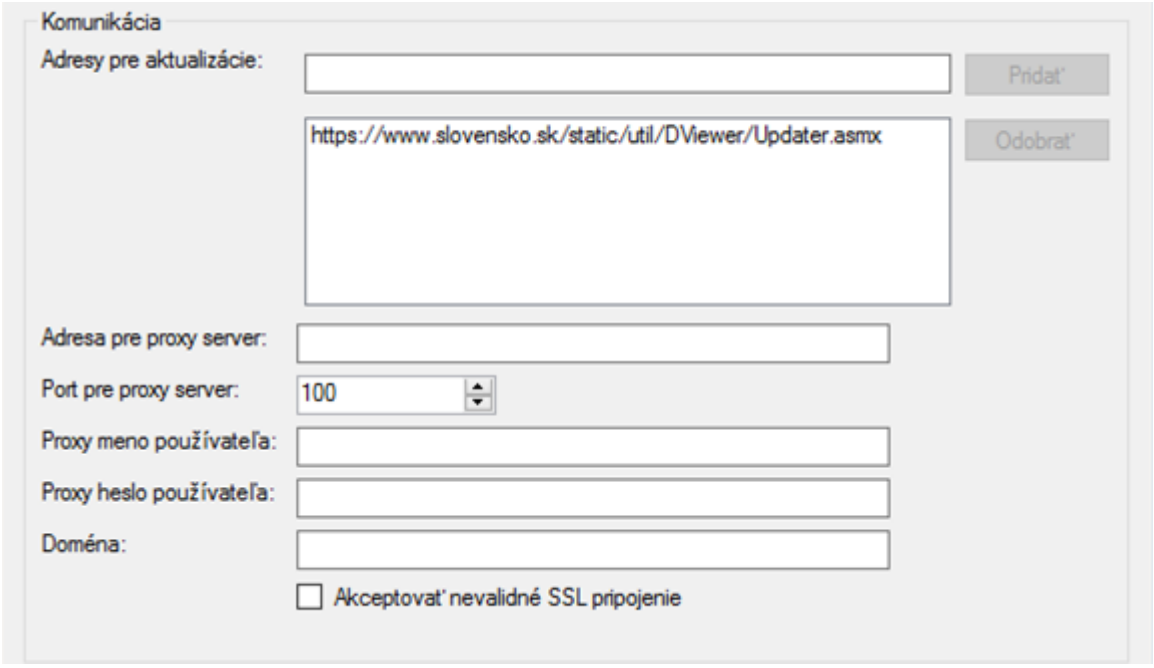

Jazyk aplikácie: nastavenie slovenského alebo anglického jazyka. Nastavenie nového jazyka sa aplikuje pri ďalšom spustení aplikácie D.Viewer .NET.

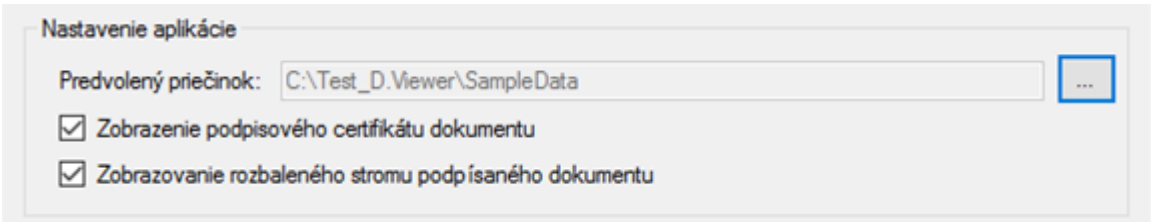
V prípade vynútenia jazyka aplikácie D.Viewer .NET z prostredia klientskej aplikácie nebudú konfiguračné nastavenia jazyka aplikácie pre používateľa prístupné.

Komunikačné nastavenia:

- pre aktualizáciu vizualizácií je možné nastaviť viacero serverov, podľa toho, s akými elektronickými formulármi chce používateľ pracovať. V prípade potreby zaevidovania novej URL adresy pre stiahnutie vizualizáciií je potrebné do riadku „Adresy pre aktualizácie“ vypísať URL adresu a následne kliknúť na „Pridať“,
- v prípade prístupu na internet cez proxy server umožňuje aplikácia D.Viewer .NET nastaviť adresu proxy servera, port, proxy meno používateľa, proxy heslo používateľa a doménu. Taktiež je možné nastaviť či aplikácia bude pri sťahovaní vizualizácií akceptovať nevalidné SSL spojenie.

Lokálne nastavenia aplikácie:

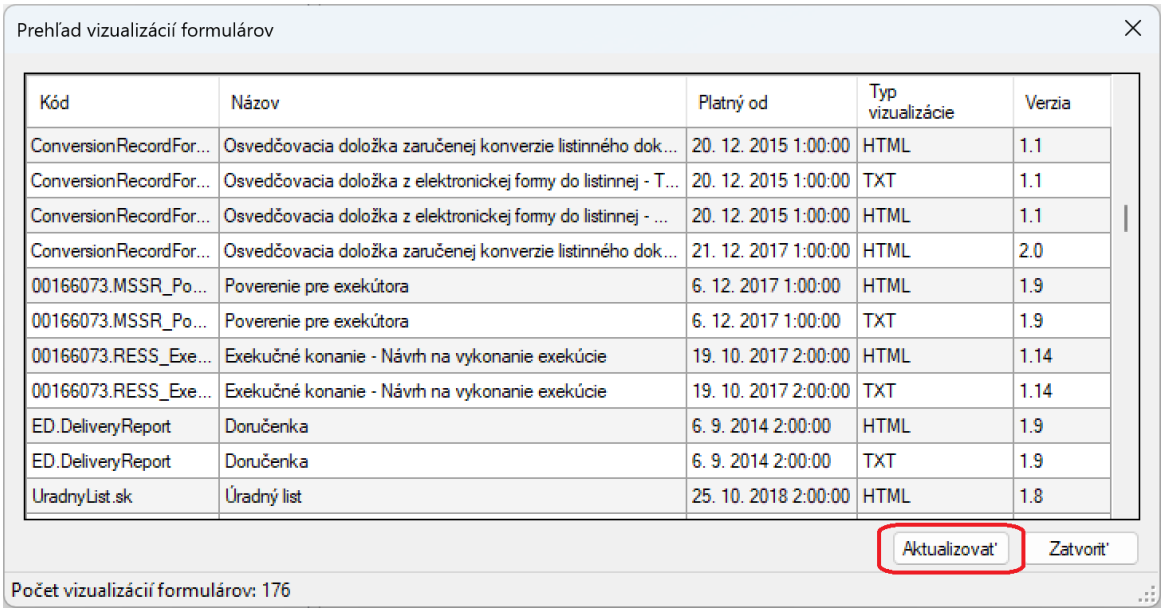

- predvolený priečinok – výber priečinka, ktorý bude otvorený v stromovej štruktúre v ľavej časti obrazovky po štarte aplikácie,
- zobrazenie podpisového certifikátu dokumentu – zobrazuje/skrýva podpisový certifikát dokumentu v strome zobrazenej dátovej štruktúry,
- zobrazovanie rozbaleného stromu podpísaného dokumentu – prepína zobrazovanie rozbaleného/zbaleného stromu dátovej štruktúry po otvorení súboru.

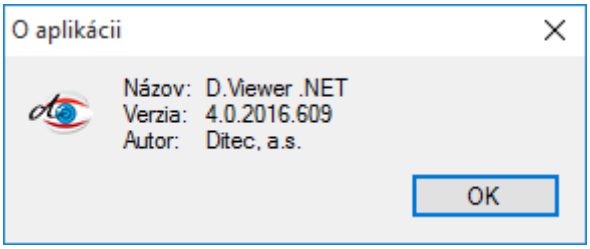
Nástroje → Otvoriť konfiguračný priečinok – otvorí adresár konfiguračných nastavení aplikácie, v ktorom sa nachádzajú konfiguračné súbory aplikácie a adresár vizualizačných schém elektronických formulárov.

Nástroje → Zobraziť/skryť strom– zobrazí alebo skryje strom pre výber súborov v rámci operačného systému používateľa v ľavej časti obrazovky.

Formuláre – zobrazí okno prehľadu formulárov. V okne sú v tabuľke zobrazené všetky lokálne dostupné vizualizácie (uložené v adresári konfiguračných nastavení aplikácie). Tlačidlom Aktualizovať sa stiahnu najnovšie vizualizácie zo servera, resp. zo serverov, podľa konfiguračných nastavení aplikácie.

O programe – zobrazí informačné okno o verzii aplikácie.

6. Vizualizácia dátových štruktúr

D.Viewer .NET v4.0 podporuje vizualizáciu nasledovných dátových štruktúr:

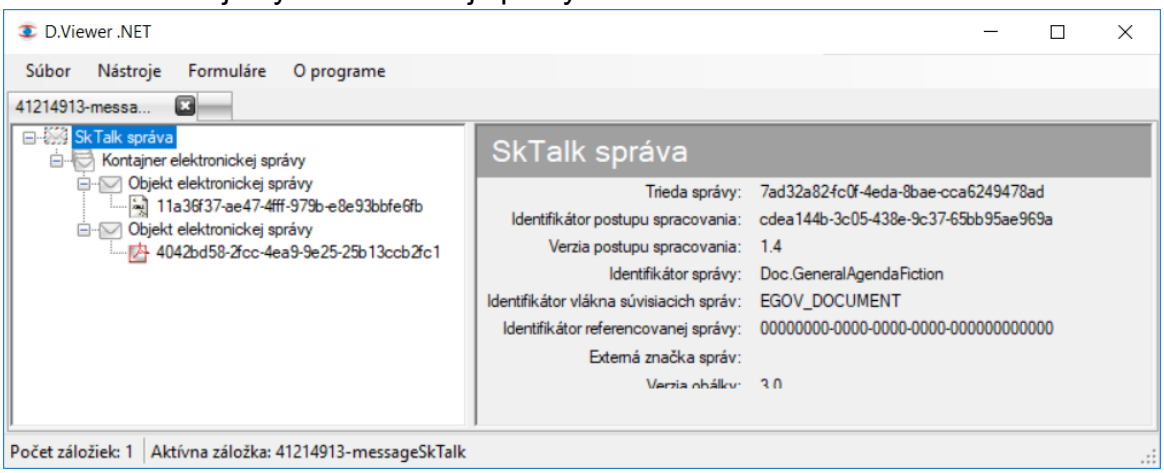
- formát správy pre asynchrónnu komunikáciu v rámci ÚPVS
  - ⇒ SkTalk v2.0 [1],
  - ⇒ SkTalk v3.0 [1],
- formát elektronickej správy
  - ⇒ MessageContainer v1.0 [2],
- formát elektronického podania
  - ⇒ Registration v1.0 [3],
- formát zaručeného elektronického podpisu na báze XAdES
  - ⇒ XAdES_ZEP v1.0 [4],
  - ⇒ XAdES_ZEP v1.1 [5],
  - ⇒ XAdES_ZEP v2.0 [6],
- formát zaručeného elektronického podpisu na báze XAdES Baseline Profile
  - ⇒ XAdES_ZEPbp v1.0 [7],
- formát zloženého elektronického podpisu, pozostávajúceho z viacerých samostatných elektronických podpisov XAdES_ZEP
  - ⇒ DataSignatures v1.0 [4],
  - ⇒ DataSignatures v1.1 [5],
  - ⇒ DataSignatures v2.0 [6],
- formát obálky pre podpis(y) a ďalšie informácie súvisiace s podpisovanými dátovými objektami na báze ASiC Baseline Profile
  - ⇒ ASiC_bp v1.0 [8],
- formát zaručeného elektronického podpisu na báze CAdES
  - ⇒ CAdES_ZEP v1.0 [9],
  - ⇒ CAdES_ZEP v2.0 [10],
- formát ZIP obálky pre CAdES podpis(y) a ďalšie informácie súvisiace s podpisovanými dátovými objektami
  - ⇒ ZIP formát súboru (ZEPf) [11].
- formát kontajnera XML údajov
  - ⇒ XMLDataContainer v1.0 [1],
  - ⇒ XMLDataContainer v1.1 [1].

6.1. SkTalk

SkTalk je definovaný formát správ založený na XML dokumentoch určených pre asynchrónnu komunikáciu jednotlivých modulov v rámci ÚPVS podľa [1]. SkTalk je dátový prvok, ktory môže obsahovať viaceré kontajnery elektronickej správy (6.2) a/alebo viaceré objekty elektronickej správy. Aplikácia D.Viewer .NET zobrazuje SkTalk pod názvom SkTalk správa a v rámci detailu sa zobrazujú atribúty:

- trieda správy - primárny identifikátor typu správy, podľa ktorého moduly UPVS a prijímateľ rozpoznávajú obsah dokumentu a na základe ktorého sa riadi spracovanie, overenie a smerovanie danej správy,
- identifikátor postupu spracovania – sekundárny identifikátor typu správy, na základe ktorého sa riadi spracovanie, overenie a smerovanie danej správy,
- verzia postupu spracovania – je rozšírenie identifikátora postupu spracovania. Hodnota elementu udáva verziu postupu spracovania, ktorá má byť použitá pre spracovanie správy v rámci ÚPVS,
- identifikátor správy – jednoznačne identifikuje správu,
- identifikátor vlákna súvisiacich správ – slúži na vzájomné previazanie všetkých správ týkajúcich sa jedného konkrétneho podania,
- identifikátor referencovanej správy – slúži na previazanie správ na inú (referenčnú) správu. Obsahuje hodnotu identifikátora správy správy, ku ktorej sa viaže,
- externá značka správy – identifikátor jednoznačne identifikujúci správu. Môže byť v čitateľnom tvare. Jeho formát určuje poskytovateľ služby,
- verzia obálky - použitá verzia formátu pre komunikáciu. Pre verziu SKTalk 3.0 obsahuje číslo 3.0.

Príklad zobrazenia SkTalk, ktorý obsahuje jeden kontajner elektronickej správy a v ňom dva objekty elektronickej správy.

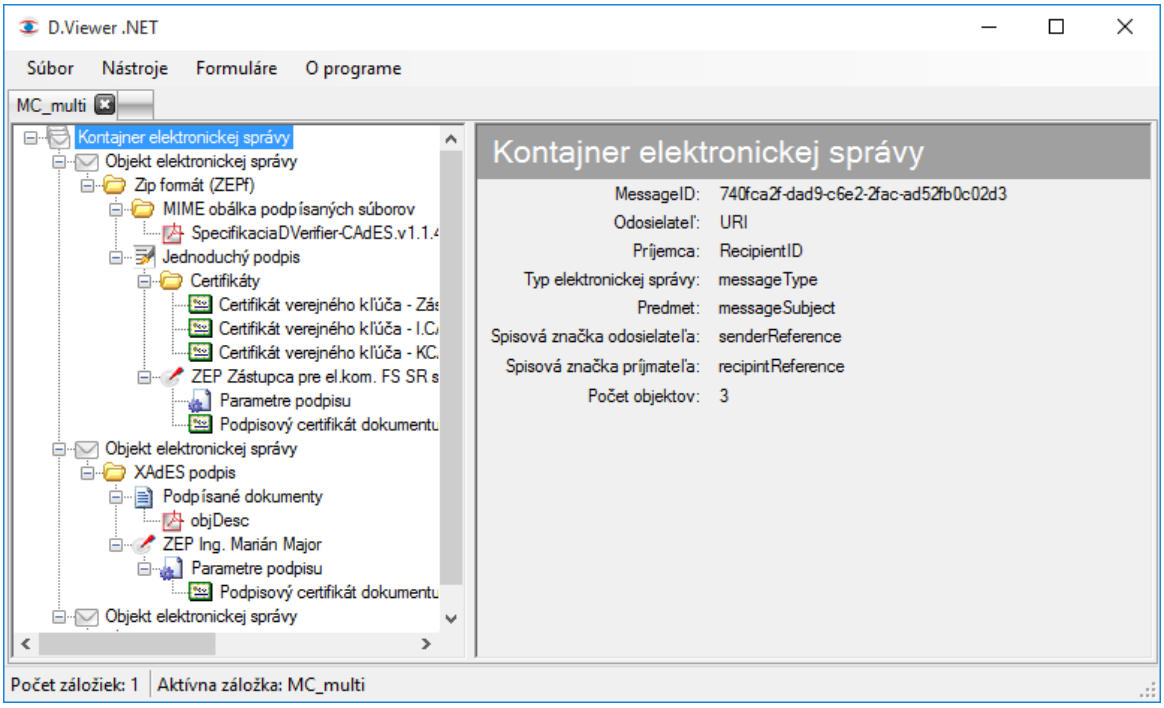

6.2. MessageContainer

Kontajner elektronickej správy, resp. Elektronické podanie (MessageContainer) je dátový prvok, ktory môže obsahovať viaceré objekty elektronickej správy. Aplikácia D.Viewer .NET zobrazuje MessageContainer pod názvom Kontajner elektronickej správy a v rámci detailu sa zobrazujú atribúty:

- messageId - jednoznačný identifikátor elektronickej správy,
- odosielateľ - jednoznačný identifikátor odosielateľa elektronickej správy,
- príjemca - jednoznačný identifikátor prijímateľa elektronickej správy,
- typ elektronickej správy - identifikuje typ podania, rozhodnutia a podobne,
- predmet - stručný popis predmetu elektronickej správy,
- spisová značka odosielateľa - spisová značka odosielateľa elektronickej správy,
- spisová značka prijímateľa - spisová značka prijímateľa elektronickej správy,
- počet objektov – počet objektov kontajnera elektronickej správy.

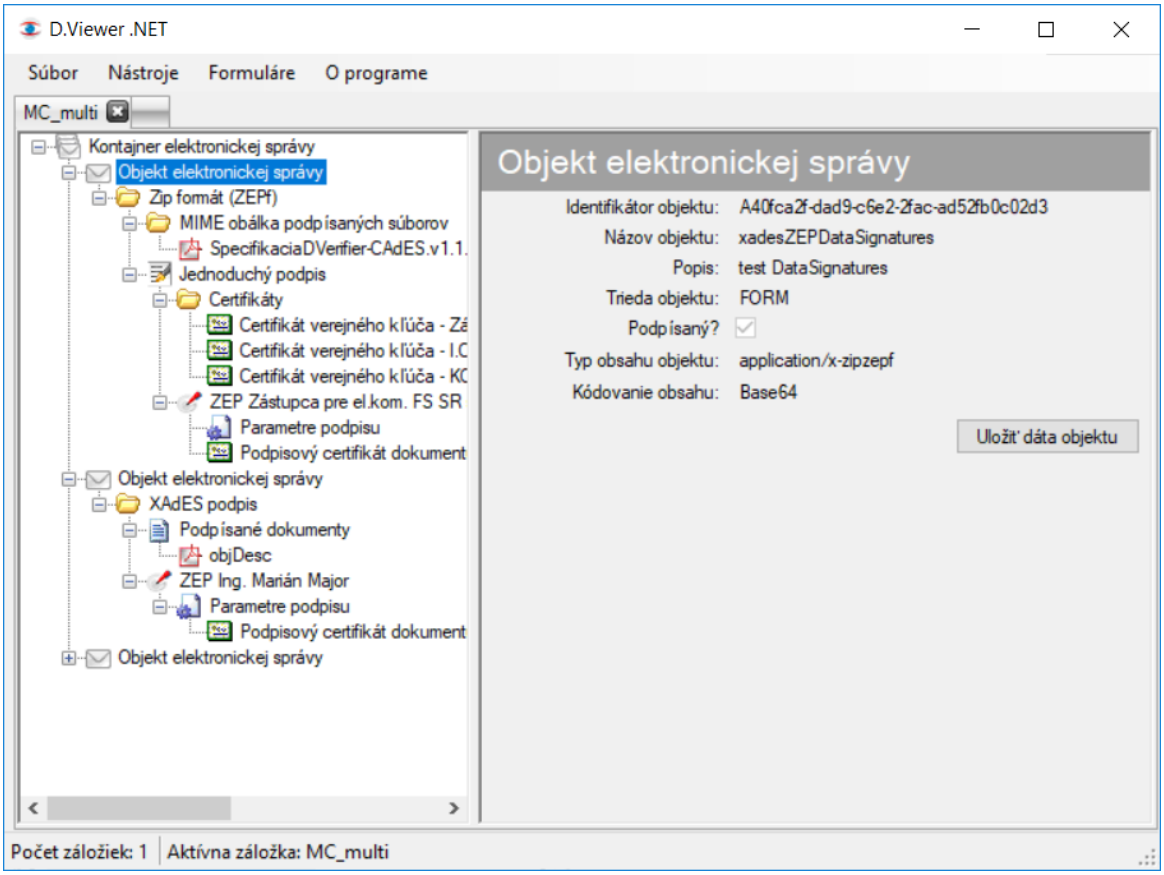
Príklad zobrazenia kontajnera elektronickej správy (MessageContainer), ktorý obsahuje tri objekty elektronickej správy. Dva podpísané elektronickým podpisom vo formáte XAdES_ZEP, z čoho je jeden zabalený do ZEPfZIP obálky a tretí nepodpísaný objekt elektronickej správy.

V rámci detailov vybraného objektu elektronickej správy sa zobrazujú nasledovné atribúty:

- identifikátor objektu - reťazec slúžiaci ako jednoznačný identifikátor objektu elektronickej správy,

- názov objektu - názov objektu, spravidla názov pôvodného súboru,
- popis - popis objektu, určený na zobrazenie,
- trieda objektu - trieda objektu, slúži na identifikovanie typu / účelu použitia objektu,
- podpísaný - príznak, či je objekt elektronicky podpísaný,
- kódovanie obsahu - typ obsahu objektu, určuje dátový formát objektu.

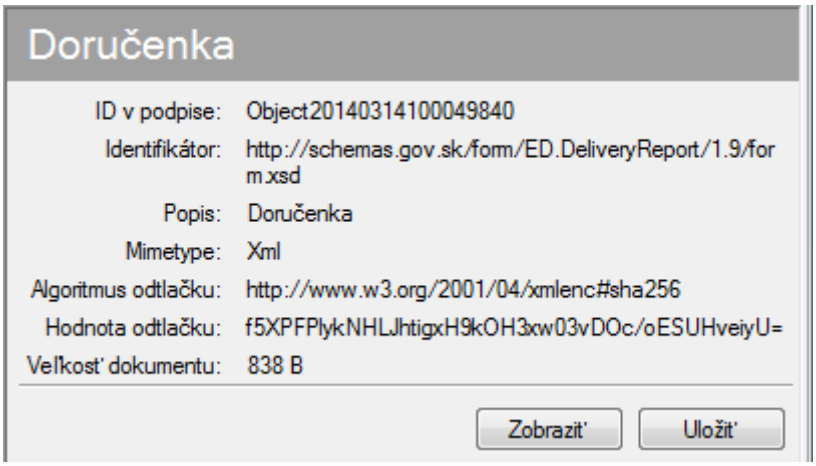

6.2.1. Overenie podania voči doručenke

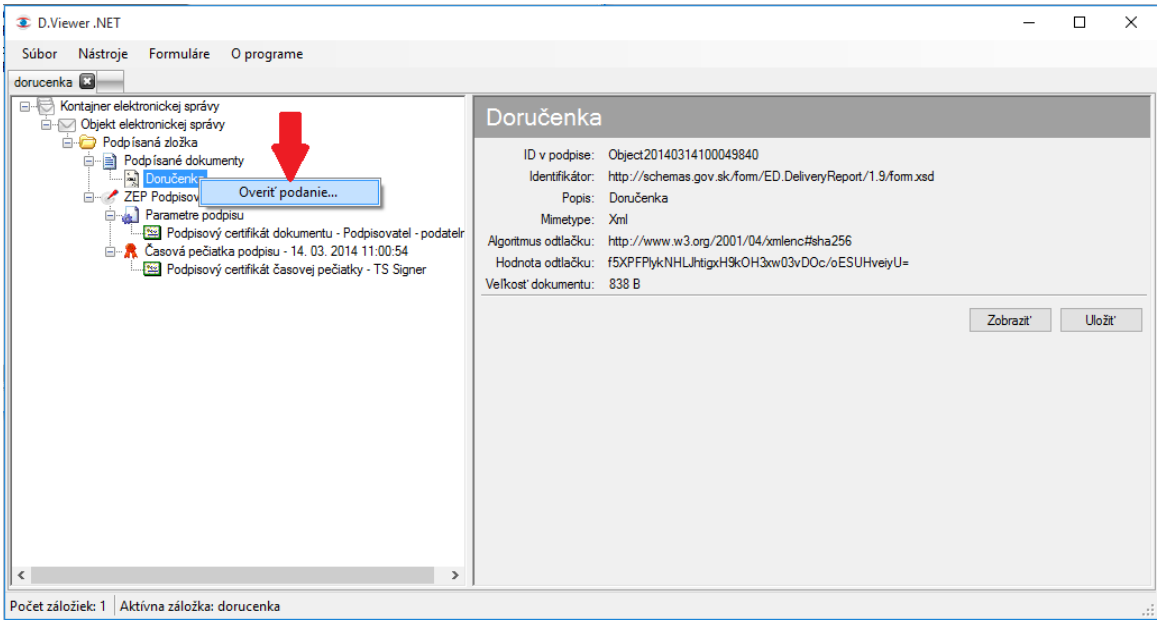
Doručenka je elektronický dokument, obsahujúci údaj o dni, hodine, minúte a sekunde elektronického doručenia, identifikátor osoby prijímateľa, identifikátor osoby odosielateľa a identifikáciu elektronickej správy a elektronických dokumentov, ktoré sa elektronicky doručujú. Ak je adresátom orgán verejnej moci, doručenku vytvára a potvrdzuje elektronická podateľňa tohto orgánu. Ak adresátom nie je orgán verejnej moci, doručenku vytvára automatizovaným spôsobom modul elektronického doručovania a úrad vlády prostredníctvom modulu elektronických schránok zabezpečuje, aby prijímateľ pri preberaní doručovaného elektronického dokumentu vždy pred sprístupnením dokumentu mal k dispozícii a bol povinný potvrdiť doručenku. Doručenkou prijímateľ potvrdzuje

jej autorizáciou. Doručenka sa elektronicky doručuje do elektronickej schránky odosielateľa elektronickej správy, ktorej doručenie doručenka potvrdzuje.

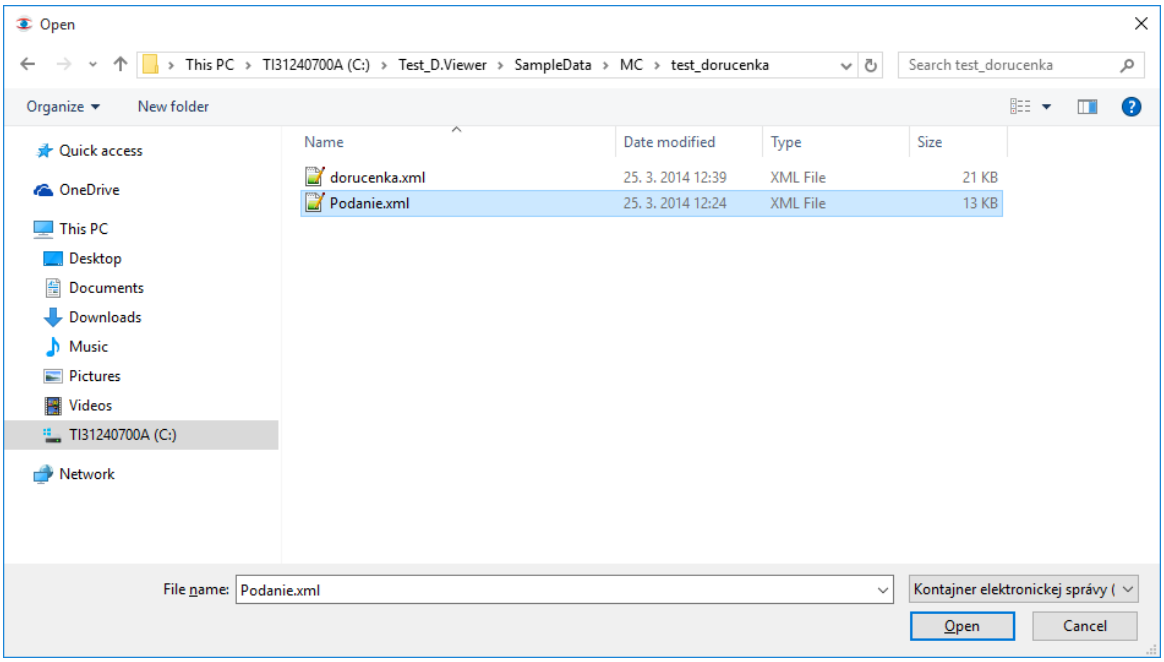
Doručenka sa používateľovi zobrazuje v rámci kontajnera elektronickej správy ako podpísaný dokument s URI identifikátorom http://schemas.gov.sk/form/ED.DeliveryReport/1.9/form.xsd.

Ak kontajner elektronickej správy obsahuje Doručenku, kliknutím pravým tlačidlom myši na položku Doručenky v strome zobrazenej dátovej štruktúry sa používateľovi sprístupní operácia Overiť podanie.

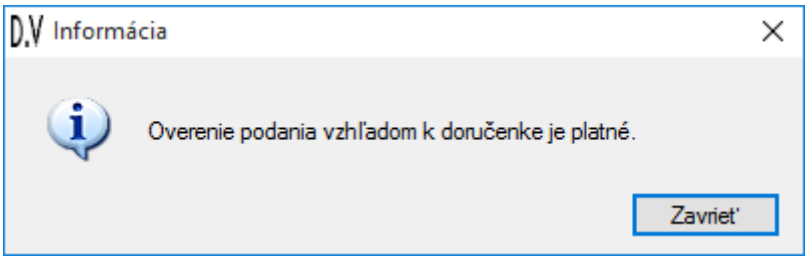

Po potvrdení operácie Overiť podanie sa zobrazí dialógové okno pre výber súboru elektronického podania v rámci operačného systému používateľa.

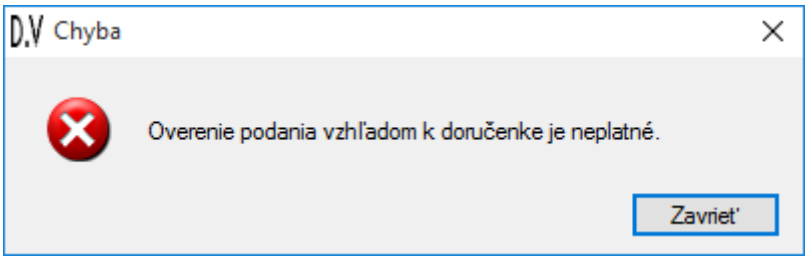

Používateľ vyberie súbor elektronického podania (MessageContainer). Aplikácia následne použije transformáciu a hash funkciu uvedenú v doručenke, vyráta digitálny odtlačok podania a vykoná porovnanie s digitálnym odtlačkom v doručenke.

Ak je digitálny odtlačok v doručenke zhodný s digitálnym odtlačkom podania, používateľovi sa zobrazí hláška.

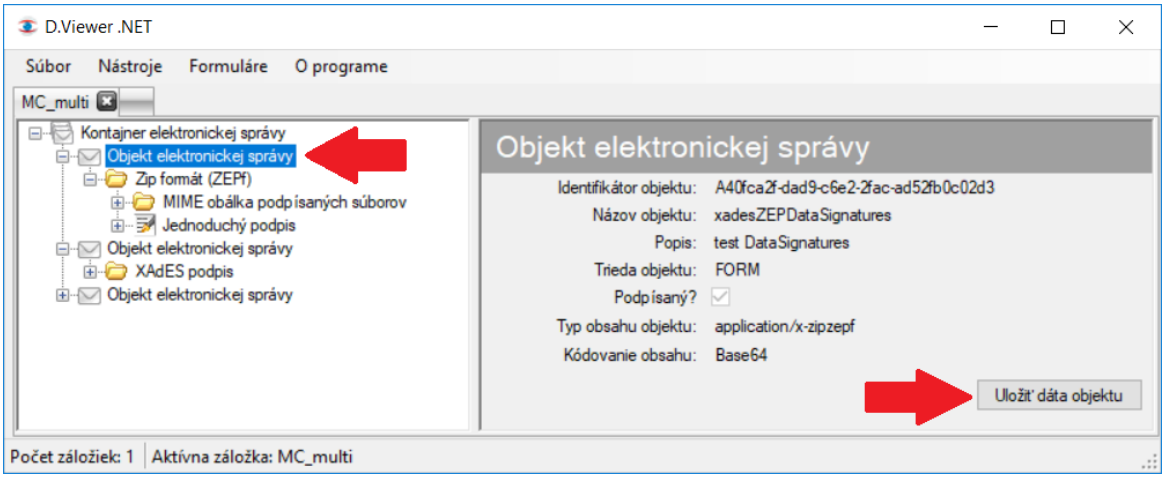

Ak digitálny odtlačok v doručenke nie je zhodný s digitálnym odtlačkom podania, používateľovi sa zobrazí hláška.

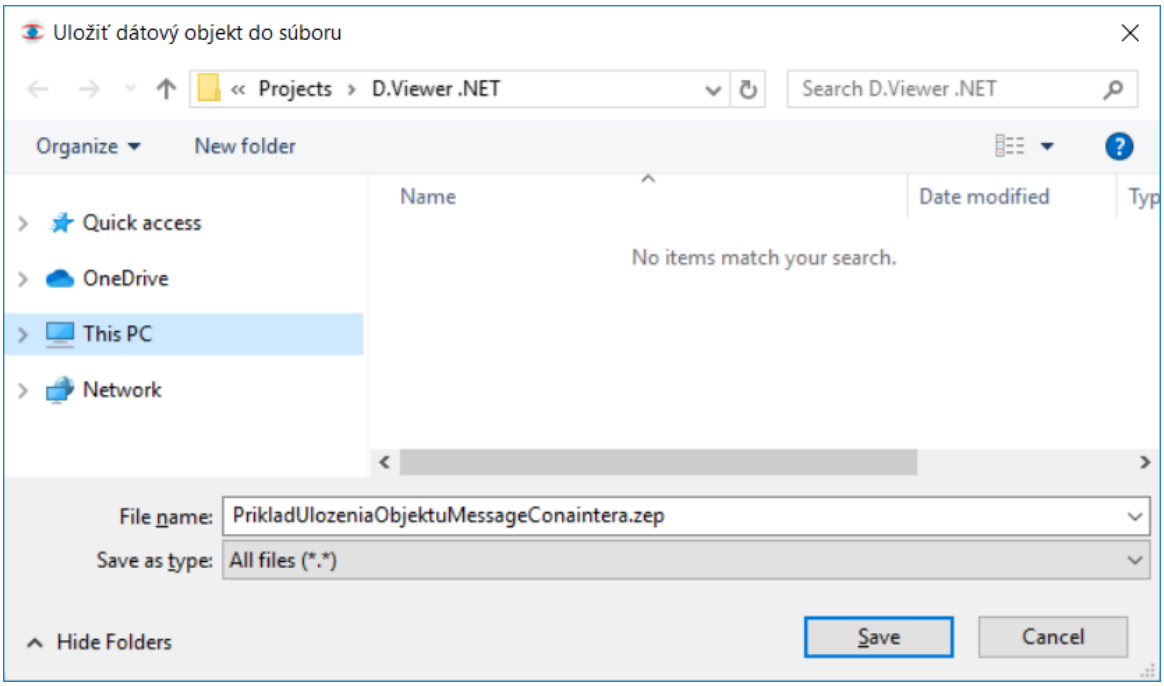

6.2.1. Uloženie vybraného objektu elektronickej správy

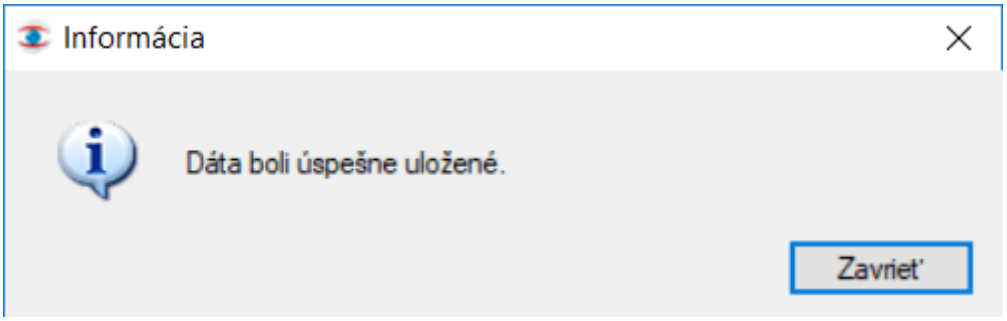
MessageContainer môže obsahovať viaceré objekty elektronickej správy, pričom aplikácia D.Viewer .NET umožňuje uložiť objekty do samostatných súborov na disk.

V následnom okne uloženia objektu do súboru je možné vybrať cestu k uloženému súboru na disku a zvoliť vlastný názov súboru, do ktorého budú dáta uložené.

Po potvrdení a zrealizovaní operácie bude zobrazené informačné okno.

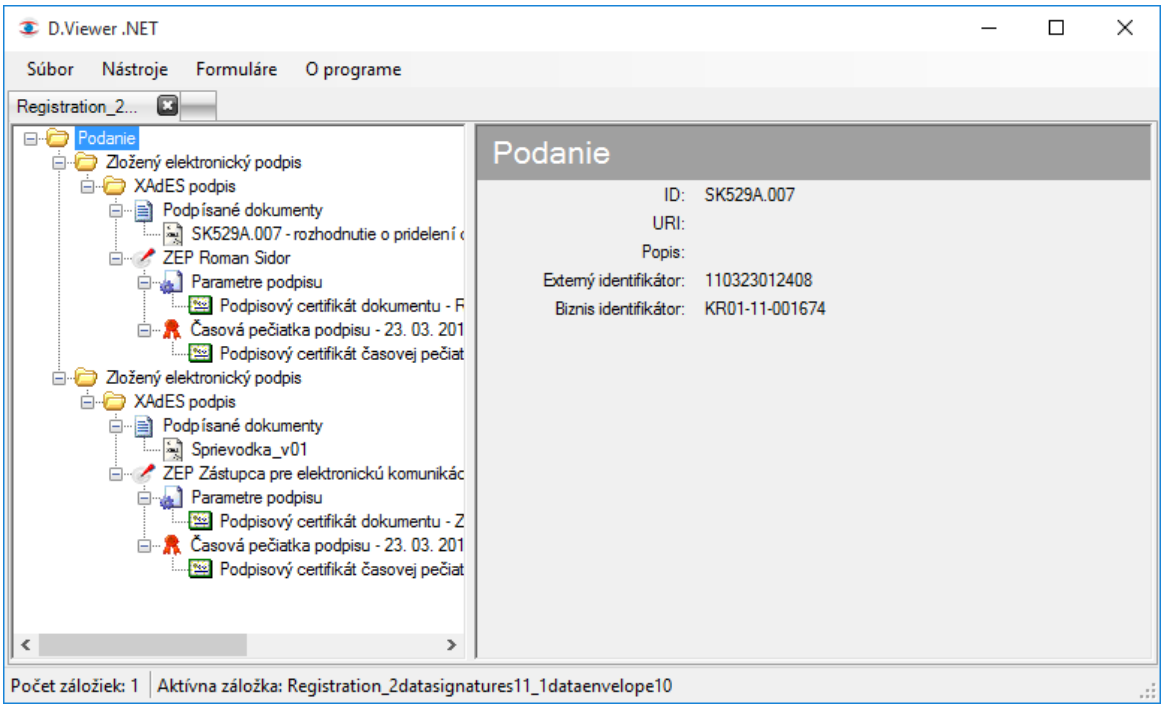
6.3. Registration

Kontajner elektronického podania (Registration) je dátový prvok, ktorý môže obsahovať viaceré objekty elektronickej správy. Aplikácia D.Viewer .NET zobrazuje dátový prvok Registration pod názvom Podanie a v rámci detailu sa zobrazujú atribúty:

- ID - reťazec slúžiaci ako jednoznačný identifikátor typu elektronického podania,
- URI - bližšia identifikácia elektronického podania. Z pohľadu spracovania nie je vyžadovaný ani inak kontrolovaný, pokiaľ to nie je explicitne vyžadované správcom biznisu,

- popis - bližšia identifikácia elektronického podania,
- externý identifikátor - identifikácia externého systému v pripade komunikácie podateľňa-podateľňa,
- biznis identifikátor - identifikátor biznis prípadu. Umožňuje odosielateľovi prideliť vlastný identifikátor k zaslanému podaniu. Odpovede viažúce sa k danému podaniu budú mať vyplnený tento identifikátor za účelom párovania odpovede.

Príklad zobrazenia Elektronického podania (Registration), obsahujúceho dva Zložené elektronické podpisy.

6.4. XAdES_ZEP

XAdES_ZEP [4] [5] [6] a XAdES_ZEPbp [7] je formát elektronického podpisu definovaný v súlade so špecifikáciou XAdES a zároveň platnou legislatívou Slovenskej republiky pre oblasť elektronického podpisu, pre vytváranie a overovanie zaručeného elektronického podpisu, resp. zaručenej elektronickej pečate, nad množinou povolených formátov dátových objektov (XML, FO, PDF, PNG, TXT).

Aplikácia D.Viewer .NET zobrazuje elektronický podpis, resp. elektronickú pečať vo formáte XAdES_ZEP pod názvom XAdES podpis. V hierarchickej stromovej štruktúre sa v rámci XAdES podpisu zobrazujú dátové objekty:

- Podpísané dokumenty – podpísaných môže byť jeden alebo viac elektronických dokumentov vo formátoch XML, FO, PDF, PNG, TXT
- Podpis – vo formáte XAdES_ZEP
  - ⇒ Časová pečiatka podpisu – povinné pre formát podpisu XAdES-T, XAdES-X type 1, XAdES-A
  - ⇒ Časová pečiatka referencií validačných dát – povinné pre formát podpisu XAdES-X type 1, nepovinné pre formát podpisu XAdES-A
  - ⇒ Referencie certifikátov - povinné pre formát podpisu XAdES-X type 1, nepovinné pre formát podpisu XAdES-A

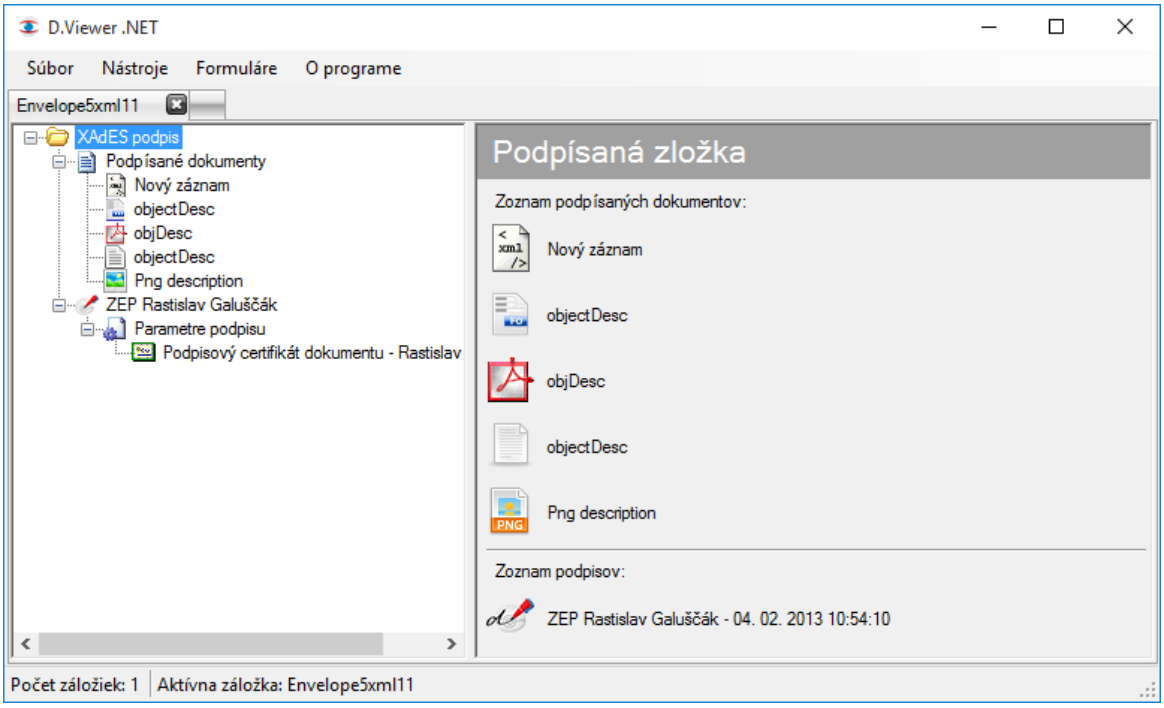
⇒ Referencie informácií o revokácii - povinné pre formát podpisu XAdES-X type 1, nepovinné pre formát podpisu XAdES-A

⇒ Časová pečiatka archívna – povinné pre formát podpisu XAdES-A

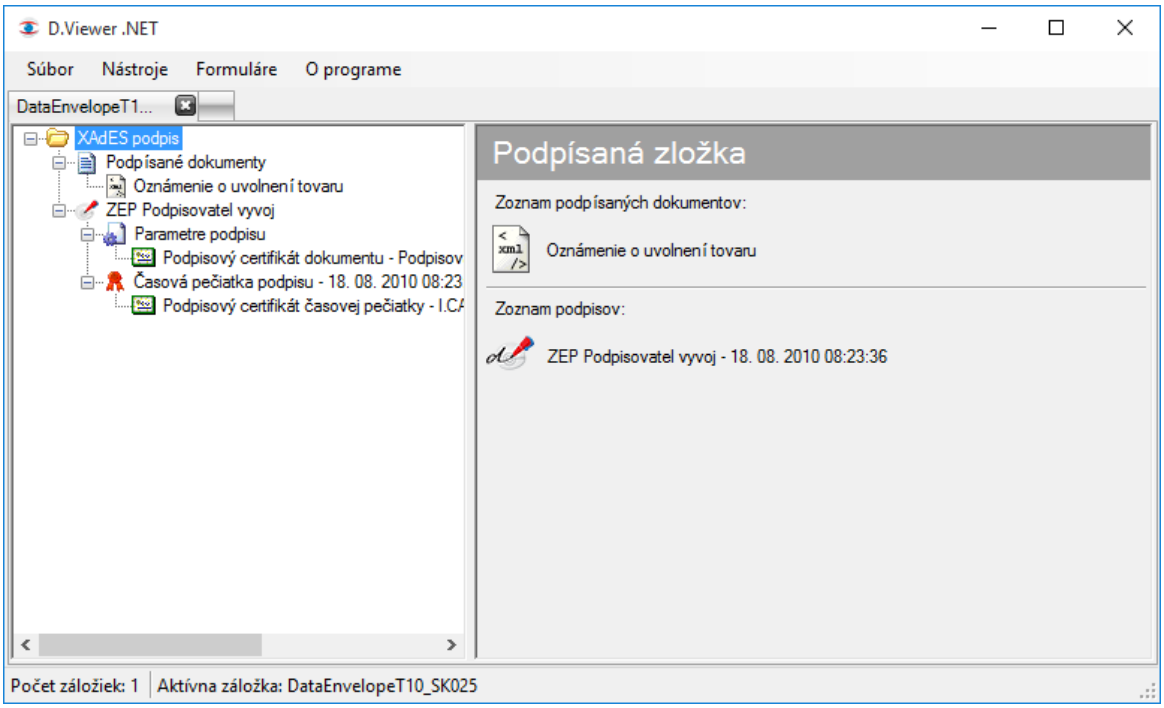
⇒ Certifikáty – povinné pre formát podpisu XAdES-A

⇒ Informácia o revokácii - povinné pre formát podpisu XAdES-A

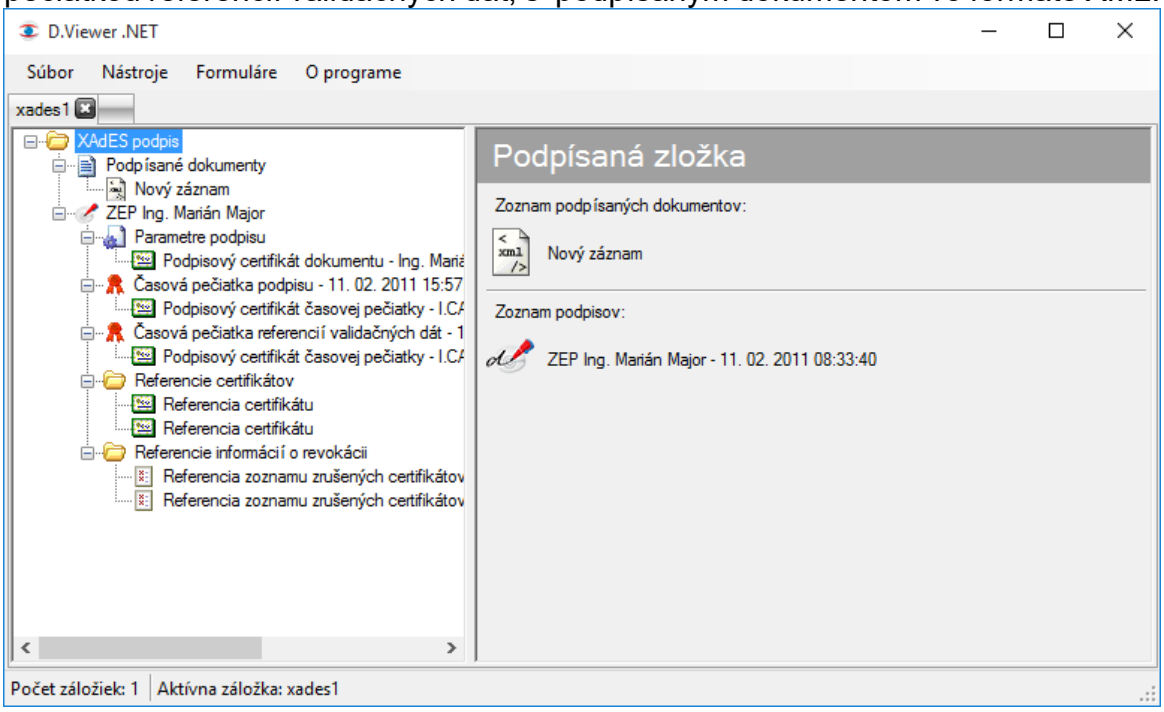
Príklad zobrazenia elektronického podpisu vo formáte XAdES_ZEP_EPES (bez časovej pečiatky), s piatimi podpísanými dokumentami.

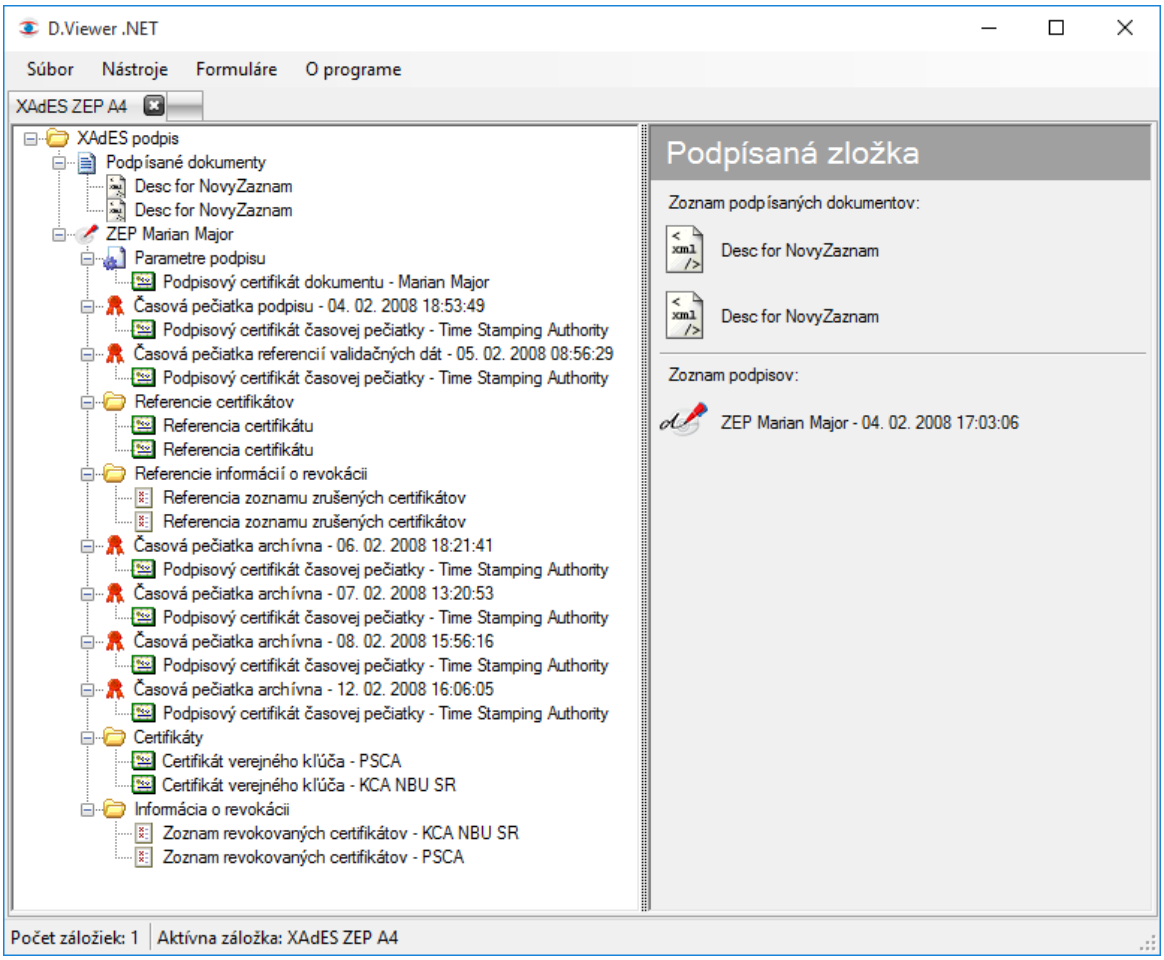
Príklad zobrazenia elektronického podpisu vo formáte XAdES_ZEP_T s časovou pečiatkou podpisu, s podpísaným dokumentom vo formáte XML.

Príklad zobrazenia elektronického podpisu vo formáte XAdES_ZEP_X1 s časovou pečiatkou referencií validačných dát, s podpísaným dokumentom vo formáte XML.

Príklad zobrazenia elektronického podpisu vo formáte XAdES_ZEP_A so štyrmi archívnymi časovými pečiatkami, s dvoma podpísanými dokumentami vo formáte XML.

6.5. DataSignatures

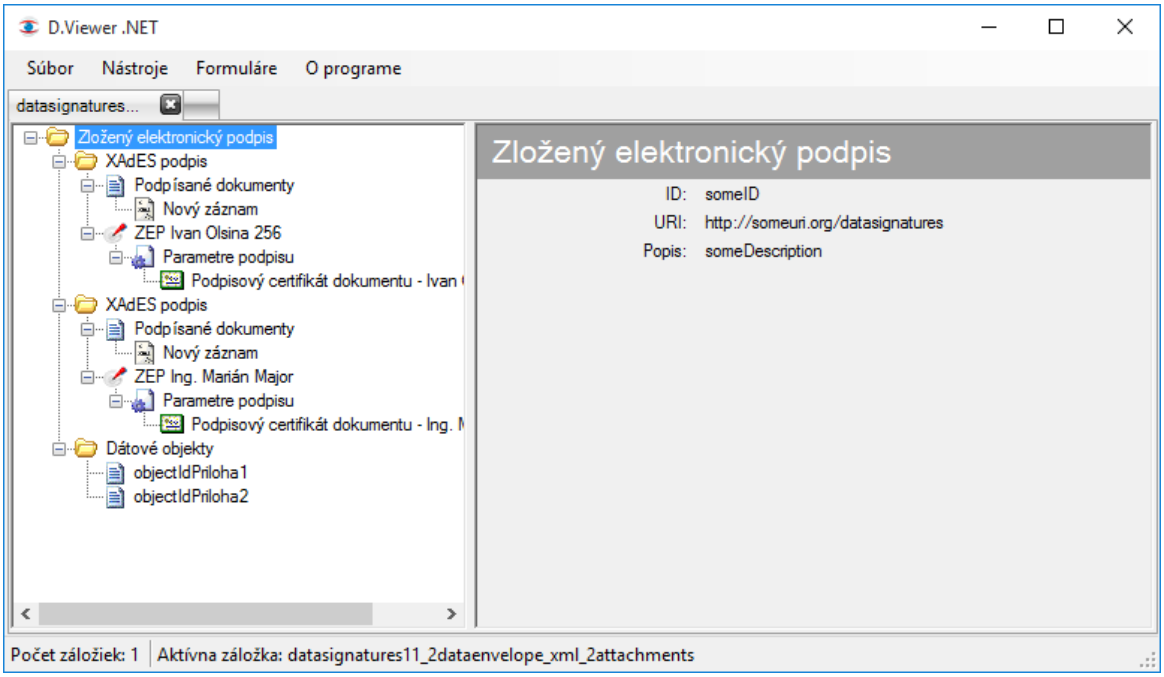
DataSignatures je formát zloženého elektronického podpisu, pozostávajúceho z viacerých samostatných elektronických podpisov XAdES_ZEP. V rámci zloženého elektronického podpisu je možné spojiť niekoľko nezávislých elektronických podpisov, ktoré boli vytvorené v súlade s profilom XAdES_ZEP, prípadne nad tými istými dátovými objektami. Príslušnosť jednotlivých dátových objektov a samotných štruktúr elektronických podpisov je zabezpečená pomocou referencií cez Id atribúty.

Aplikácia D.Viewer .NET zobrazuje zložený elektronický podpis pod názvom Zložený elektronický podpis a v rámci detailu sa zobrazujú atribúty:

- ID - identifikátor danej inštancie vytvoreného zloženého elektronického podpisu,

- URI - jednoznačný identifikátor profilu dátovej štruktúry zloženého elektronického podpisu,
- Popis - popis inštancie alebo profilu zloženého elektronického podpisu.
- V hierarchickej stromovej štruktúre v rámci Zloženého elektronického podpisu sa zobrazujú dátové objekty:
- Podpísaná zložka – jeden alebo viac elektronických podpisov vo formáte XAdES_ZEP,
- Dátové objekty – nepovinné, jeden alebo viacero nepodpísaných elektronických dokumentov.

Príklad zobrazenia zloženého elektronického podpisu DataSignatures, ktorý obsahuje dva elektronické podpisy vo formáte XAdES_ZEP a dva nepodpísané elektronické dokumenty.

6.6. ASiC Baseline Profile

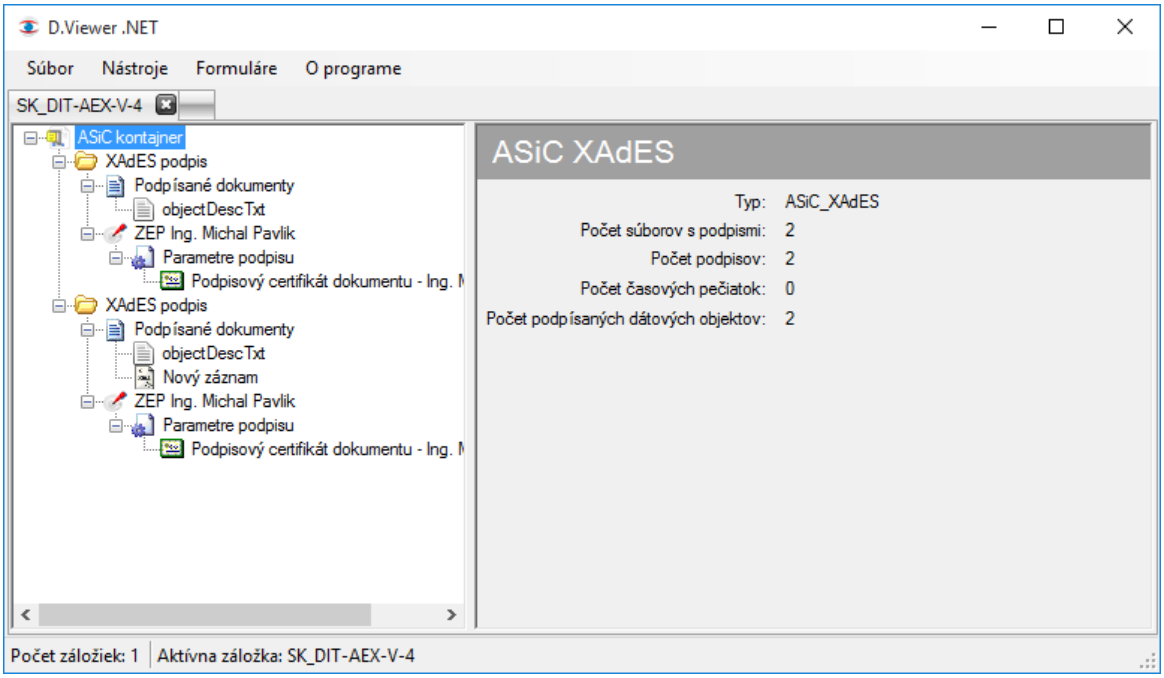
Associated Signature Containers (ASiC) je dátový kontajner spájajúci podpísané dátové objekty s elektronickými podpismi.

Aplikácia D.Viewer .NET zobrazuje ASiC obálku pod názvom ASiC kontajner a v rámci detailu sa zobrazujú atribúty:

- Typ – typ podpisov zabalených v rámci ASiC kontajnera,
- Počet súborov s podpismi – celkový počet podpísaných súborov v rámci ASiC kontajnera,
- Počet podpisov – celkový počet zabalených podpisov v kontajnery,

- Počet časových pečiatok - celkový počet zabalených časových pečiatok v kontajnery,
- Počet podpísaných dátových objektov – celkový počet zabalených podpísaných dátových objektov v kontajnery.

Príklad zobrazenia ASiC kontajnera, ktorý obsahuje dva XAdES podpisy, pričom jeden podpisuje jeden textový dátový objekt, druhý naviac aj dátový objekt typu XML.

6.7. CAdES_ZEP

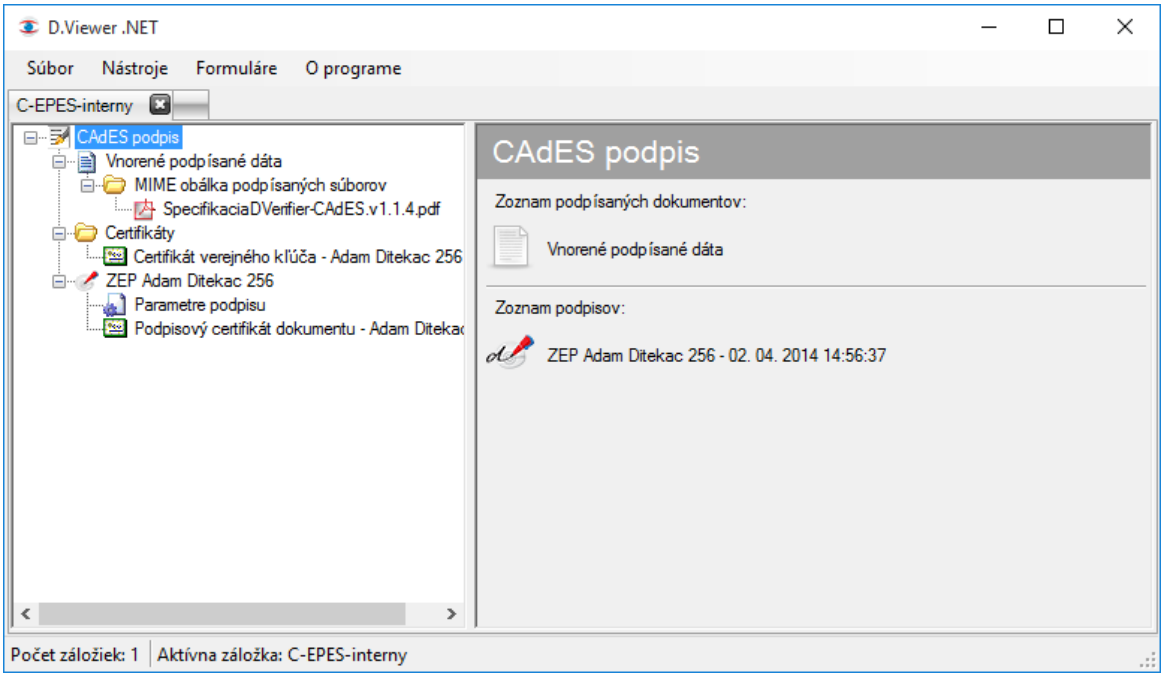
CAdES_ZEP [9] [10] je formát elektronického podpisu definovaný v súlade so špecifikáciou CAdES a zároveň platnou legislatívou Slovenskej republiky pre oblasť elektronického podpisu, pre vytváranie a overovanie zaručeného elektronického podpisu, resp. zaručenej elektronickej pečate, nad množinou povolených formátov dátových objektov (XML, PDF, PNG, TXT). Podpisované dátové objekty sú štandardne vložené do S/MIME obálky, v prípade integritného podpisu je podpisovaný textový súbor obsahujúci referencie dát chránených integritným podpisom.

Aplikácia D.Viewer .NET zobrazuje elektronický podpis, resp. elektronickú pečať vo formáte CAdES_ZEP pod názvom CAdES podpis. V hierarchickej stromovej štruktúre sa v rámci CAdES podpisu zobrazujú dátové objekty:

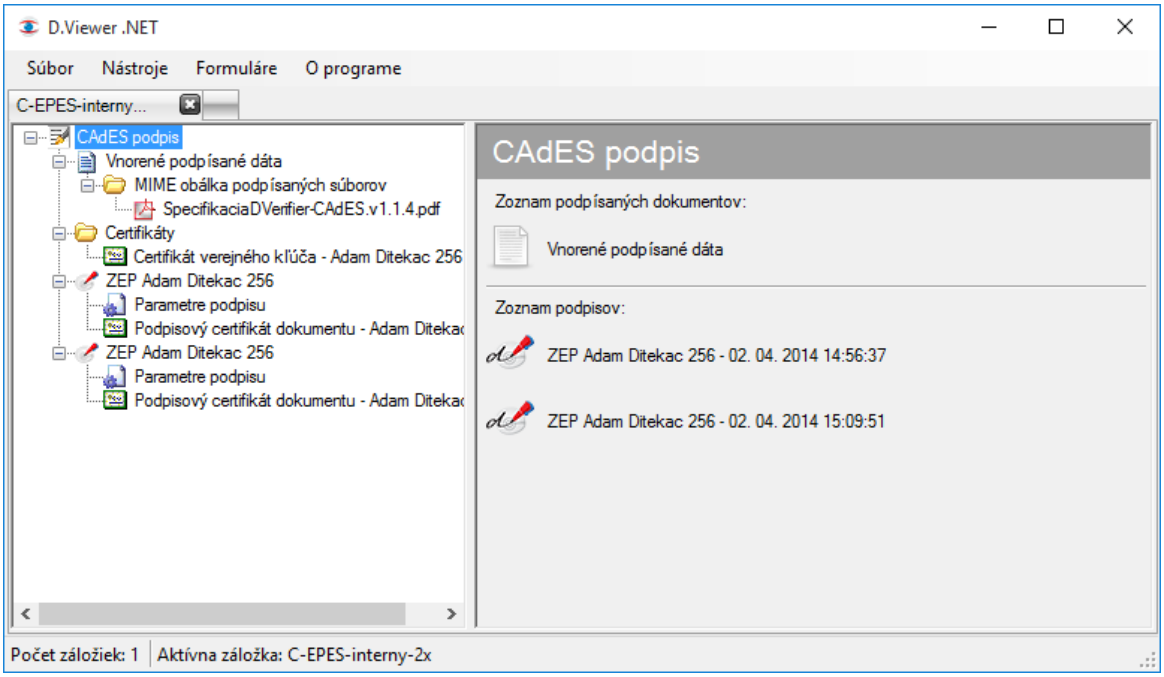
- Vnorené podpísané dáta – položka sa zobrazuje iba v prípade interného podpisu. V prípade externého podpisu nie sú podpísané dáta vložené do CMS štruktúry podpisu,

- Certifikáty – zoznam obsahuje povinne všetky podpisové certifikáty a nepovinne certifikáty z certifikačnej cesty podpisových certifikátov,
- Informácia o revokácii – zoznam(y) revokovaných certifikátov (CRL) a OCSP odpovedí,
- Podpis – CMS štruktúra CAdES podpisu môže obsahovať jeden alebo viacero podpisov (SignerInfo) vo formáte CAdES_ZEP,
    - ⇒ Časová pečiatka podpisu – povinné pre formát podpisu CAdES-T a vyššie formy pdopisu,
    - ⇒ Časová pečiatka archívna – povinné pre formát podpisu CAdES-A,
    - ⇒ Certifikáty – nepovinný zoznam certifikátov, ak je uvedený, len tieto certifikáty sú použité pri overovaní,
    - ⇒ Informácie o revokácii – povinné pre formát podpisu CAdES-C a vyššie formy pdopisu.

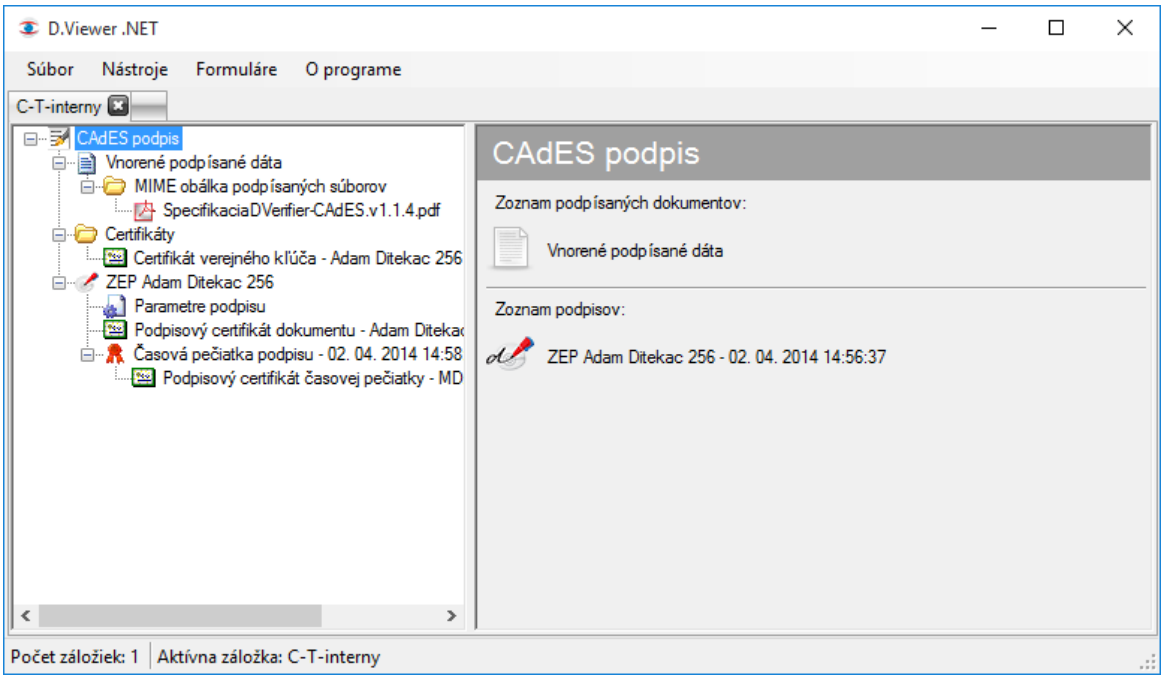
Príklad zobrazenia interného elektronického podpisu vo formáte CAdES_ZEP_EPES (bez časovej pečiatky), s podpísanou S/MIME obálkou, ktorá obsahuje jeden súbor vo formáte PDF.

Príklad zobrazenia dvojitého interného elektronického podpisu vo formáte CAdES_ZEP_EPES (bez časovej pečiatky), s podpísanou S/MIME obálkou, ktorá obsahuje jedent súbor vo formáte PDF. CMS štruktúra v tomto príklade obsahuje dva podpisy (dve sekcie SignerInfo).

Príklad zobrazenia interného elektronického podpisu vo formáte CAdES_ZEP_T (s časovou pečiatkou), s podpísanou S/MIME obálkou, ktorá obsahuje jeden súbor vo formáte PDF.

6.8. ZIP formát súboru (ZEPf)

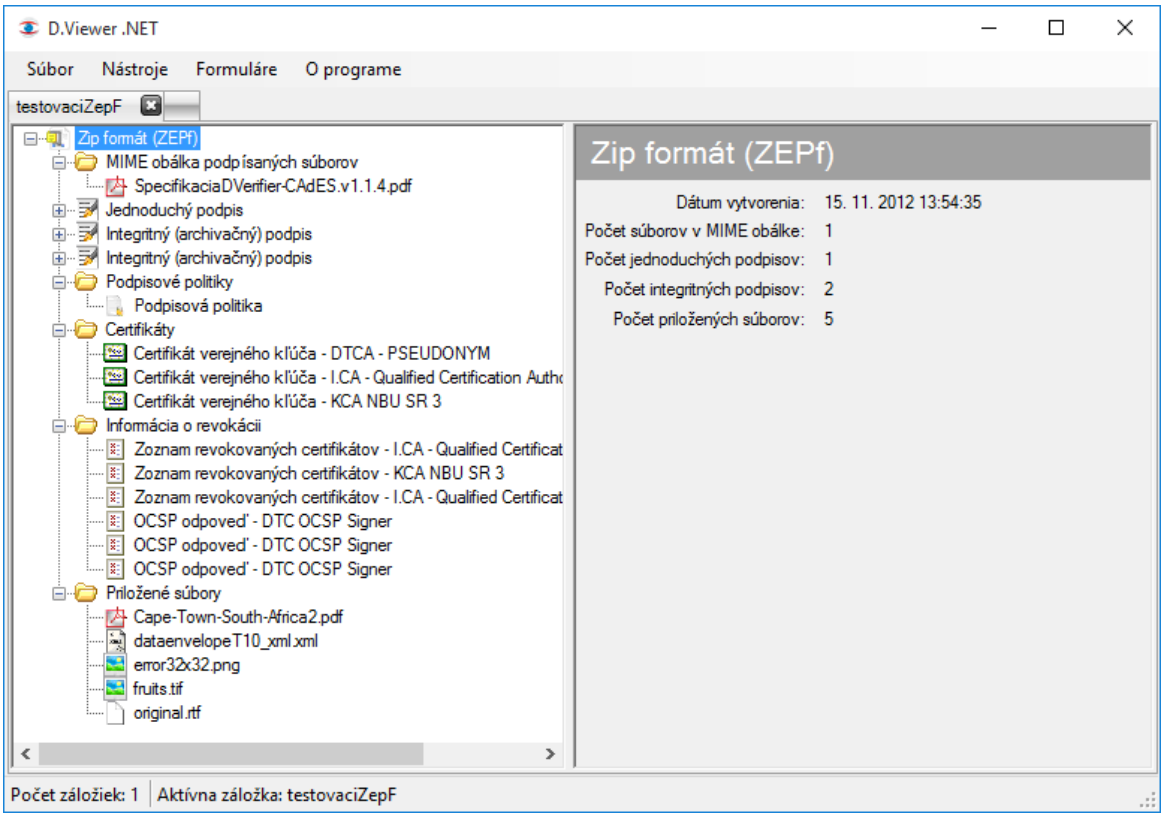
Podpisovaný dokument, jeho podpisy, informácie potrebné na overenie podpisu dokumentu a ďalšie dokumenty súvisiace s podpisovaným dokumentom je potrebné spojiť do formátu, ktorého spracovanie je jednoduché a bežne dostupné. Medzi takéto bežne dostupné formáty patrí aj ZIP.

Aplikácia D.Viewer .NET zobrazuje ZEPfZIP obálku pod názvom ZIP formát súboru (ZEPf). V hierarchickej stromovej štruktúre v rámci ZEPfZIP obálky sa zobrazujú dátové objekty:

- MIME obálka podpísaných súborov – v prípade externého CAdES podpisu sú podpisované dátové objekty (XML, PDF, PNG, TXT, etc.) štandardne vložené do S/MIME obálky,
- Jednoduchý podpis – ZEPfZIP obálka môže nepovinne obsahovať jeden alebo viacero jednoduchých CAdES podpisov, pozri kapitola 6.6 CAdES ZEP,
- Integritný (archivačný) podpis - ZEPfZIP obálka môže nepovinne obsahovať jeden alebo viacero integritných (archivačných) CAdES podpisov, pozri kapitola 6.6 CAdES ZEP,
- Podpisové politiky – nepovinne jedna alebo viac podpisových politík,
- Certifikáty - nepovinne jeden alebo viac certifikátov,

- Informácia o revokácii – nepovinne zoznam(y) revokovaných certifikátov (CRL) a OCSP odpovedí,
- Priložené súbory – nepovinne zoznam priložených súborov.

Príklad zobrazenia ZIP formátu súboru (ZEPf), ktorý obsahuje MIME obálku s vloženým PDF súborom, jeden jednoduchý podpis, dva integritné (archivačné) podpisy, tri certifikáty, tri CRL, tri OCSP odpovede a päť priložených súborov.

6.9. Vizualizácia súčastí dátových štruktúr

Dátové štruktúry uvedené v predchádzajúcom texte môžu obsahovať rôzne typy dátových objektov a táto kapitola popisuje spôsob ich vizualizácie v rámci aplikácie D.Viewer .NET.

6.9.1. Podpis

V dátovej štruktúre XAdES_ZEP (XAdES podpis) sa nachádza vždy jeden podpis, v dátovej štruktúre CAdES_ZEP (CAdES podpis) sa môže nachádzať jeden alebo viacero podpisov.

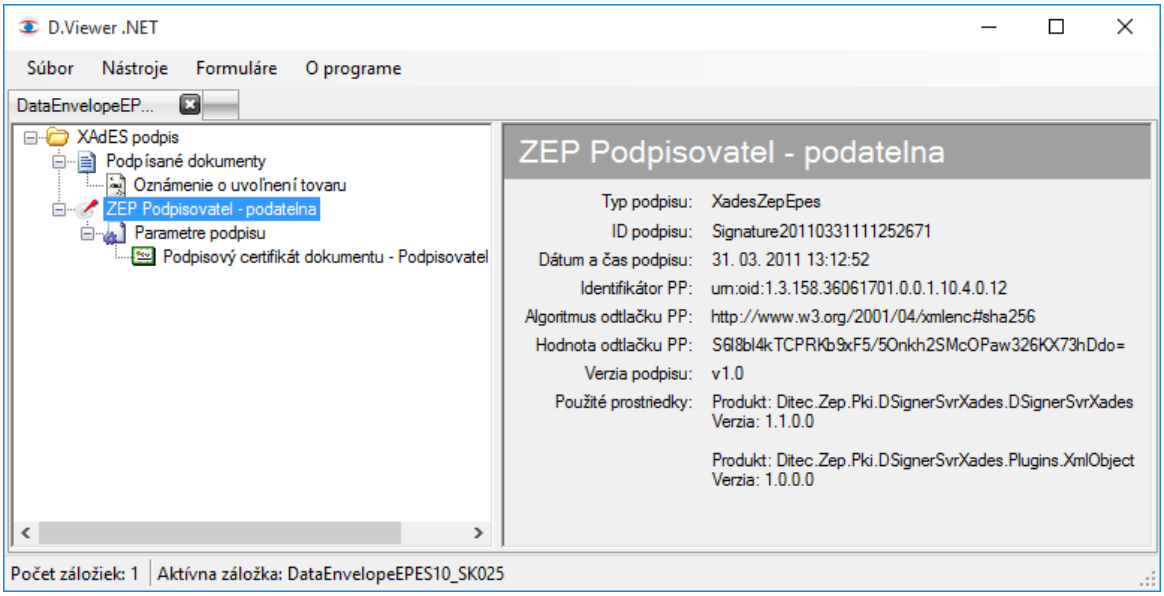
6.9.1.1. XAdES podpis

V rámci detailu XAdES podpisu sa zobrazujú atribúty:

- Typ podpisu,

- ID podpisu,
- Dátum a čas podpisu,
- Identifikátor podpisovej politiky,
- Algoritmus odtlačku podpisovej politiky,
- Hodnota odlačku podpisovej politiky,
- Verzia podpisu,
- Použité prostriedky.

Príklad zobrazenia detailu podpisu XAdESZEPEpes.

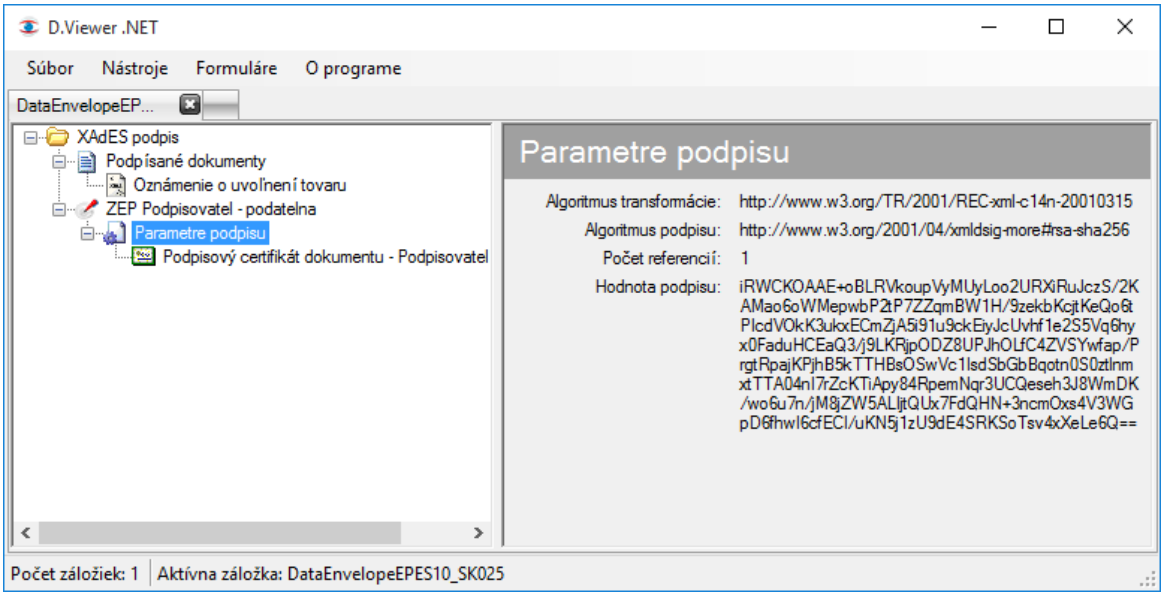

6.9.1.1.1. Parametre podpisu

V rámci detailu parametrov XAdES podpisu sa zobrazujú atribúty:

- Algoritmus transformácie,
- Algoritmus podpisu,
- Počet referencií,
- Hodnota podpisu.

Príklad zobrazenia parametrov XAdES podpisu.

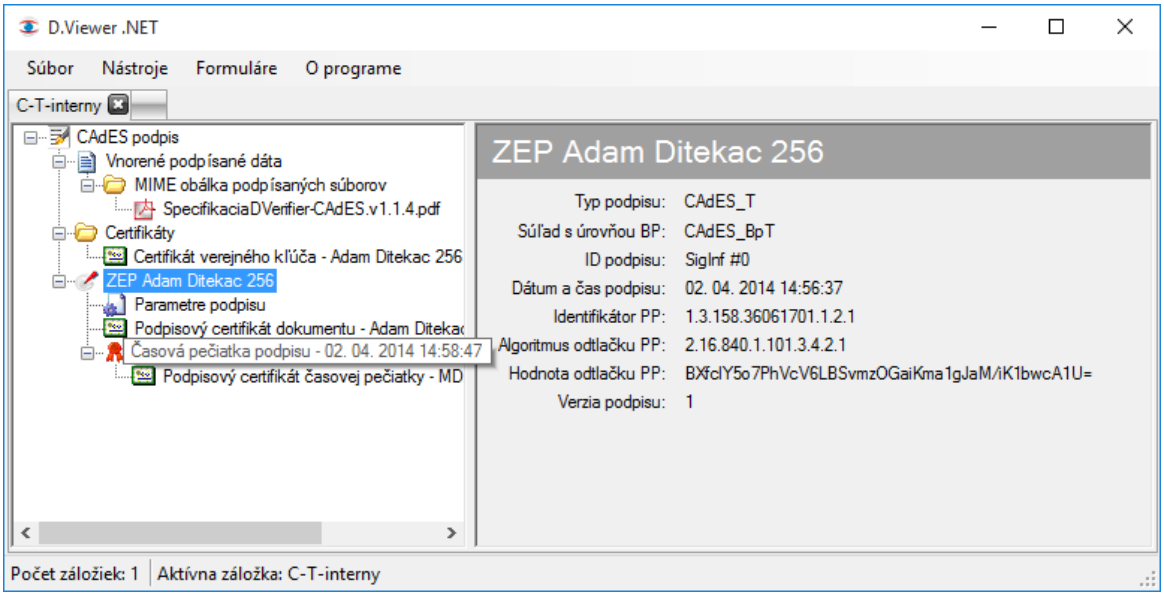

6.9.1.2. CAdES podpis

V rámci detailu CAdES podpisu sa zobrazujú atribúty:

- Typ podpisu,
- Súlad s úrovňou BP,
- ID podpisu,
- Dátum a čas podpisu,
- Identifikátor podpisovej politiky,
- Algoritmus odtlačku podpisovej politiky,
- Hodnota odlačku podpisovej politiky,
- Verzia podpisu.

Príklad zobrazenia detailu podpisu CAdES_EPES.

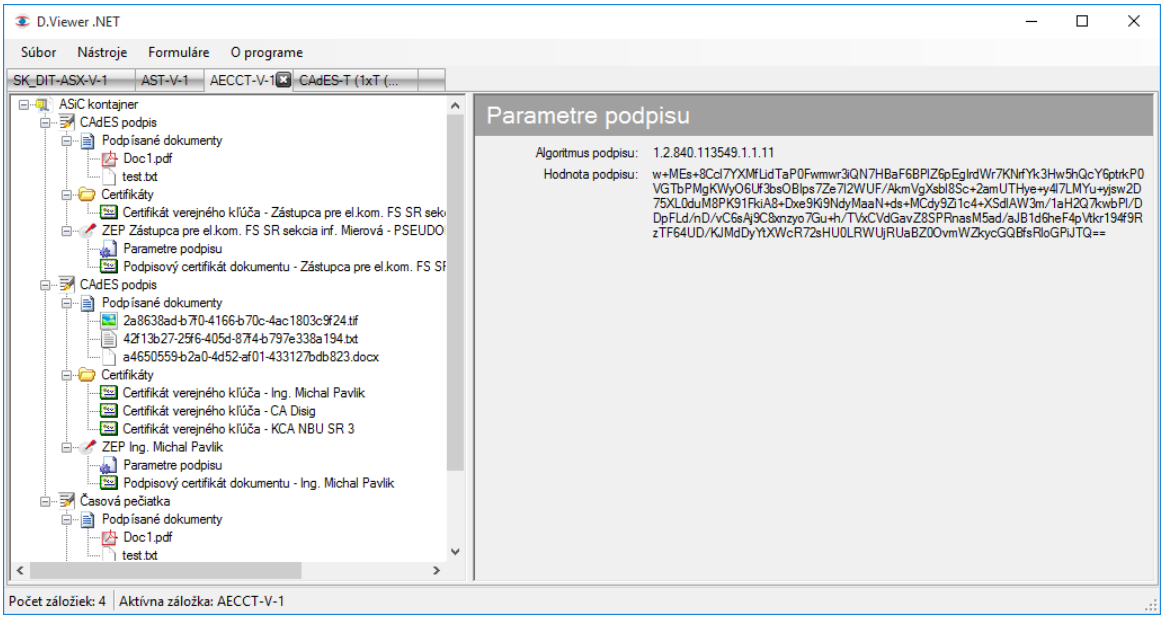

6.9.1.2.1. Parametre podpisu

V rámci detailu parametrov CAdES podpisu sa zobrazujú atribúty:

- Algoritmus podpisu,
- Hodnota podpisu.

Príklad zobrazenia parametrov CAdES podpisu.

6.9.2. MIME obálka

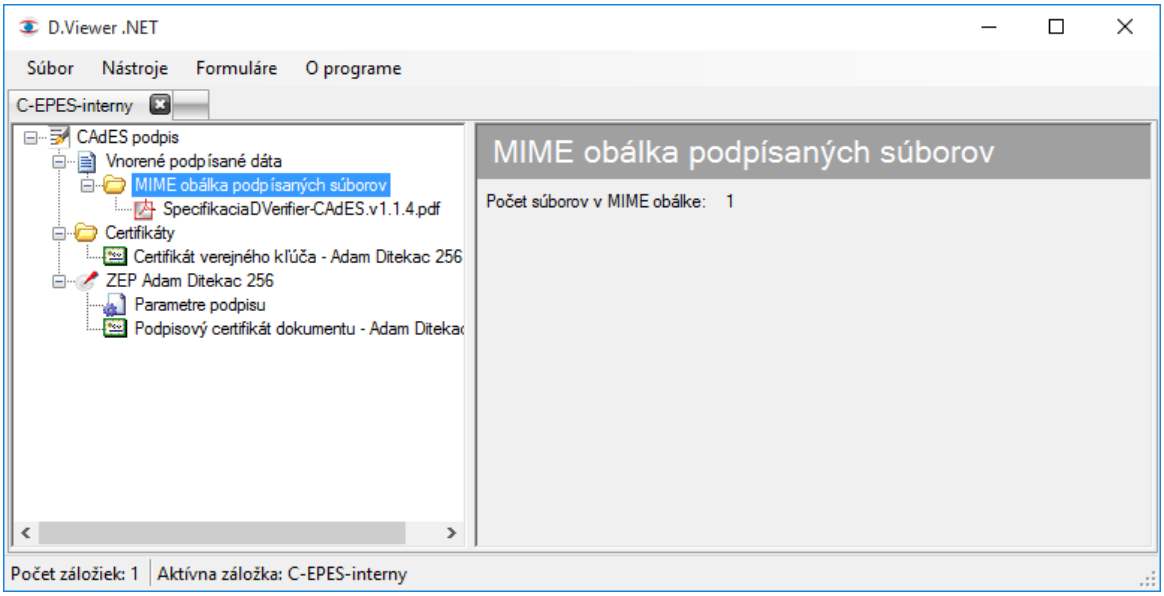
MIME obálka podpísaných súborov sa môže zobrazovať v rámci ZEPfZIP obálky (ako externe podpísané dáta ku všetkým Jednoduchým podisom v ZEPfZIP obákle) alebo v rámci interného CAdES podpisu pod položkou Vnorené podpísané dáta.

V rámci detailu MIME obálky podpídaných súborov sa zobrazuje atribút:

- Počet súborov v MIME obálke.

V rámci hierarchickej stromovej štruktúty sa pod MIME obálkou podpísaných súborov zobrazujú súbory vložené do obálky (XML, PDF, PNG, TXT, etc.)

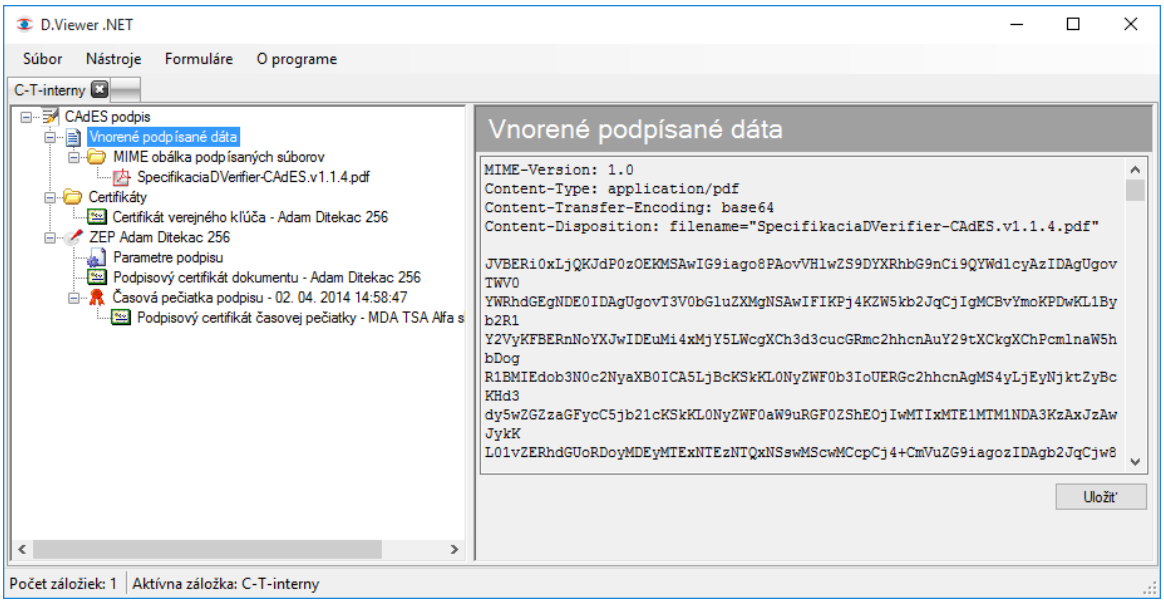
Príklad zobrazenia detailu MIME obálky s jedným PDF súborom.

6.9.3. Vnorené podpísané dáta

Položka vnorené podpísané dáta sa zobrazuje v hierarchickej stromovej štruktúre v rámci interného CAdES podpisu. V prípade jednoduchého CAdES podpisu sa pod položkou vnorené podpísané dáta nachádza MIME obálka (pozri kapitolu 6.8.2 MIME obálka). V prípade integritného CAdES podpisu je podpísaný textový súbor obsahujúci referencie dát, ktorých integrita je podpisom chránená.

Príklad zobrazenia detailu vnorených podpísaných dát integritného CAdES podpisu.

6.9.4. Certifikát

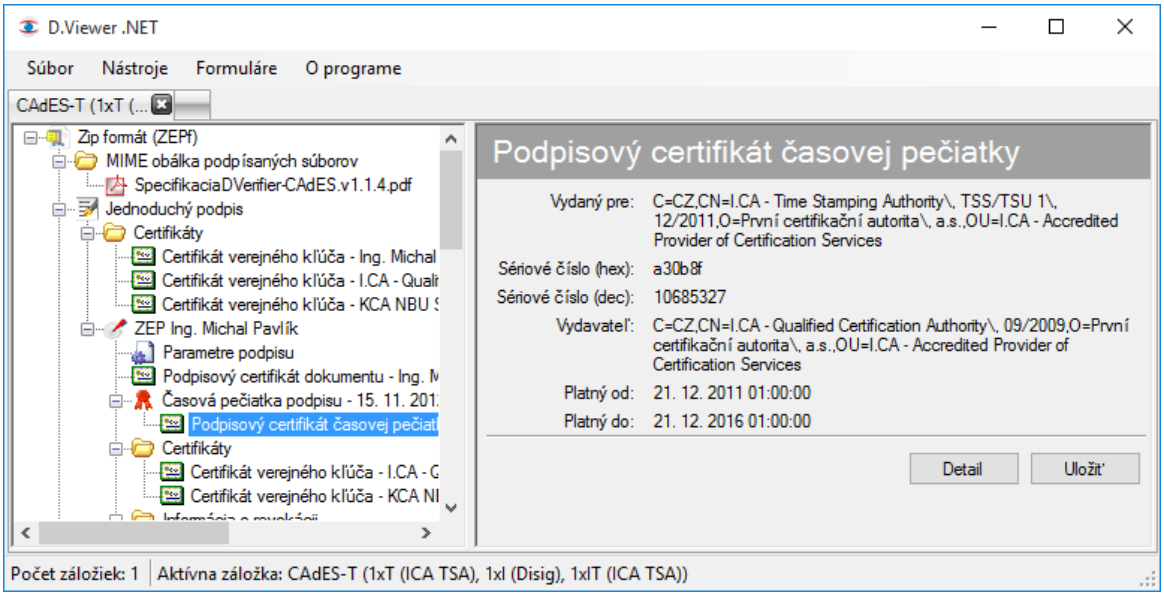
Vo vyššie popísaných ZEP štruktúrach sa môže zobrazovať:

- Podpisový certifikát dokumentu,
- Podpisový certifikát časovej pečiatky,
- Certifikát verejného kľúča.

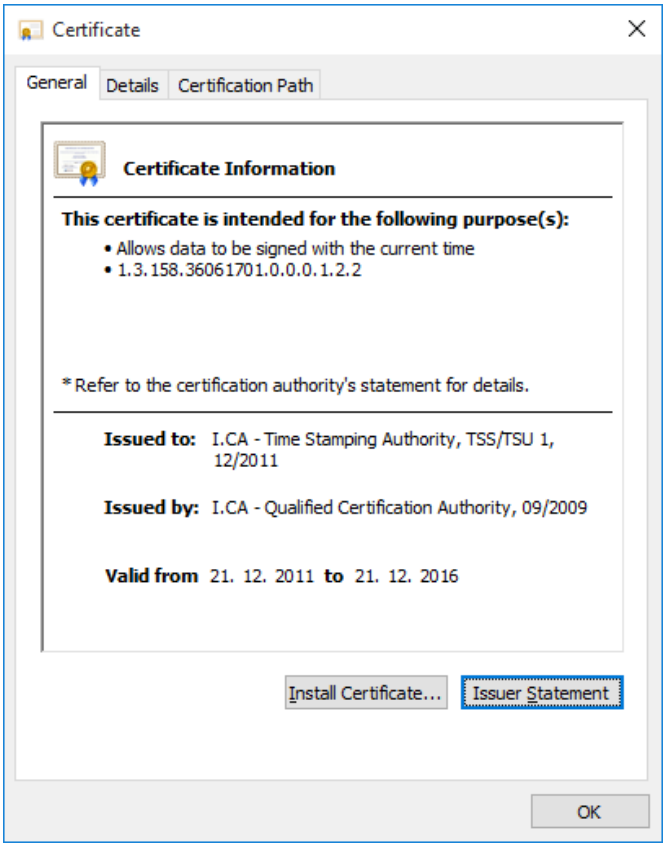
Pri zobrazení detailu certifikátu sa zobrazujú atribúty:

- Vydaný pre,
- Sériové číslo (hex),
- Sériové číslo (dec),
- Vydavateľ,
- Platný od,
- Platný do.

Príklad zobrazenia detailu podpisového certifikátu časovej pečiatky.

Kliknutím na tlačidlo Detail sa v štandardnom okne operačného systému zobrazí detail certifikátu. Kliknutím na tlačidlo Uložiť sa zobrazí dialógové okno pre uloženie certifikátu v rámci operačného systému používateľa.

6.9.5. Časová pečiatka

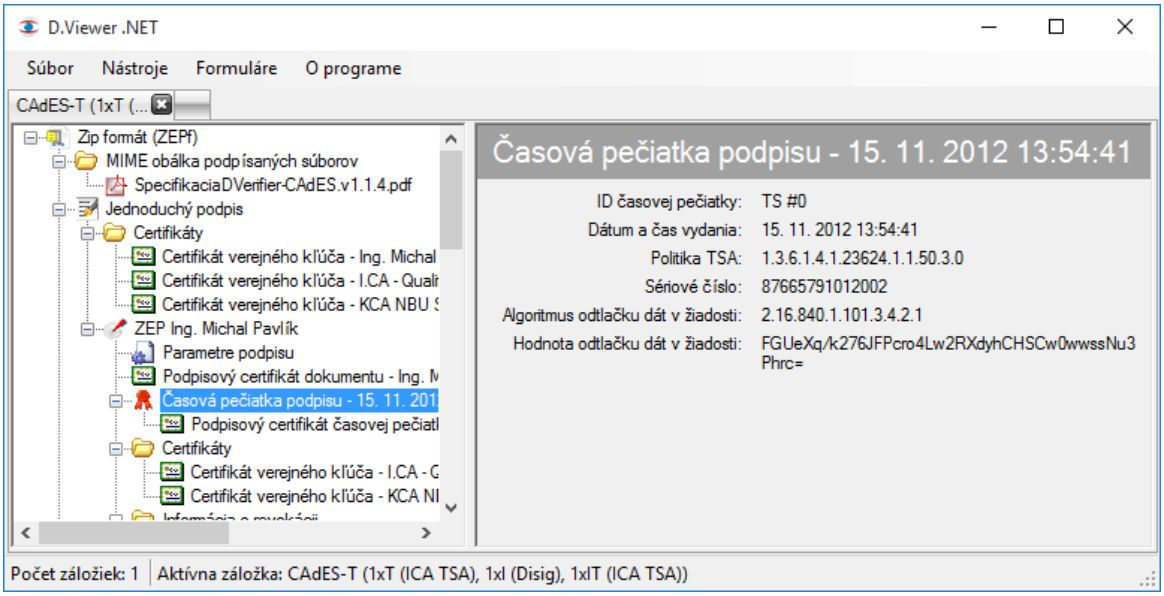
Vo vyššie popísaných ZEP štruktúrach sa môže zobrazovať:

- Časová pečiatka podpisu,
- Časová pečiatka archívna.

Pri zobrazení detailu časovej pečiatky sa používateľovi zobrazujú atribúty:

- ID časovej pečiatky,
- Dátum a čas vydania,
- Politika TSA,
- Sériové číslo,
- Algoritmus odtlačku dát v žiadosti,
- Hodnota odtlačku dát v žiadosti.

Príklad zobrazenia detailu časovej pečiatky.

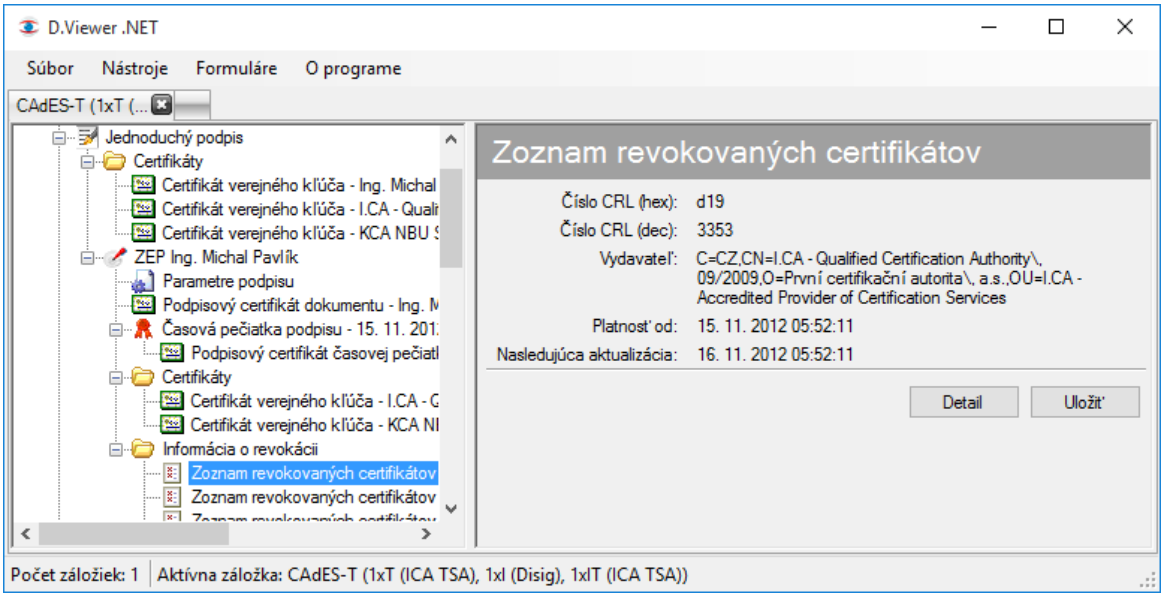

6.9.6. Zoznam revokovaných certifikátov

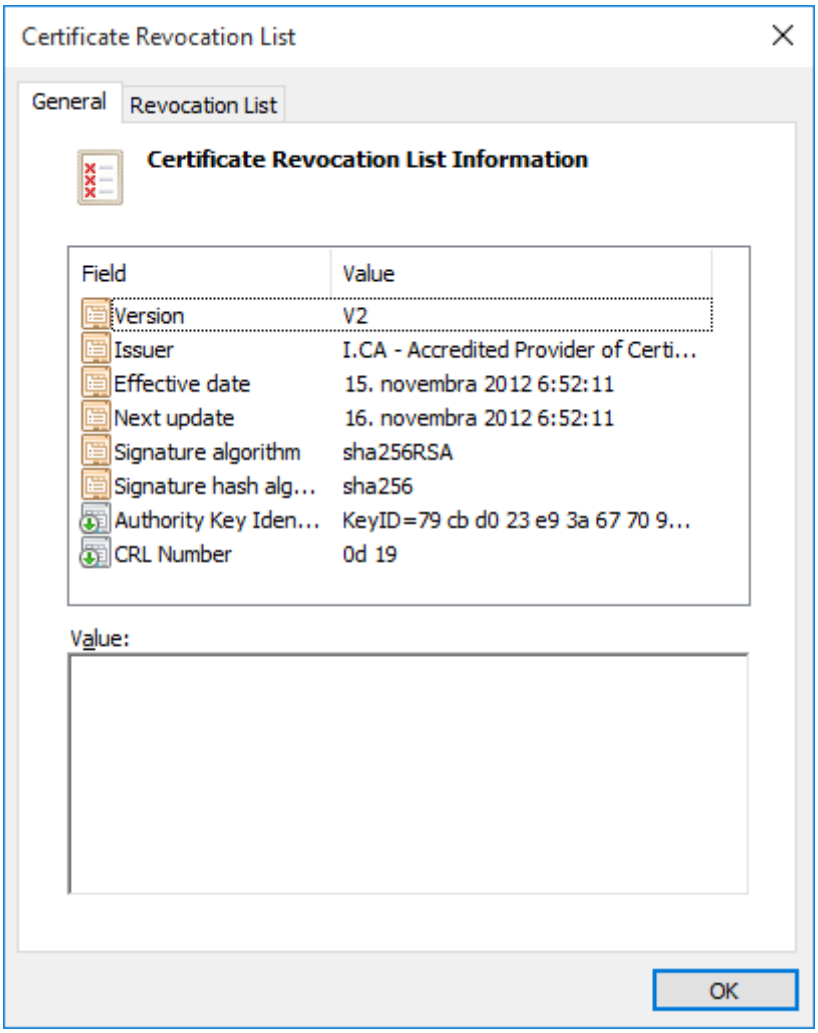
Pri zobrazení detailu zoznamu revokovaných certifikátov (CRL) sa zobrazujú atribúty:

- Číslo CRL (hex),
- Číslo CRL (dec),
- Vydavateľ,
- Platnosť od,
- Nasledujúca aktualizácia.

Príklad zobrazenia detailu zoznamu revokovaných certifikátov (CRL).

Kliknutím na tlačidlo Detail sa v štandardnom okne operačného systému zobrazí detail CRL. Kliknutím na tlačidlo Uložiť sa zobrazí dialógové okno pre uloženie CRL v rámci operačného systému používateľa.

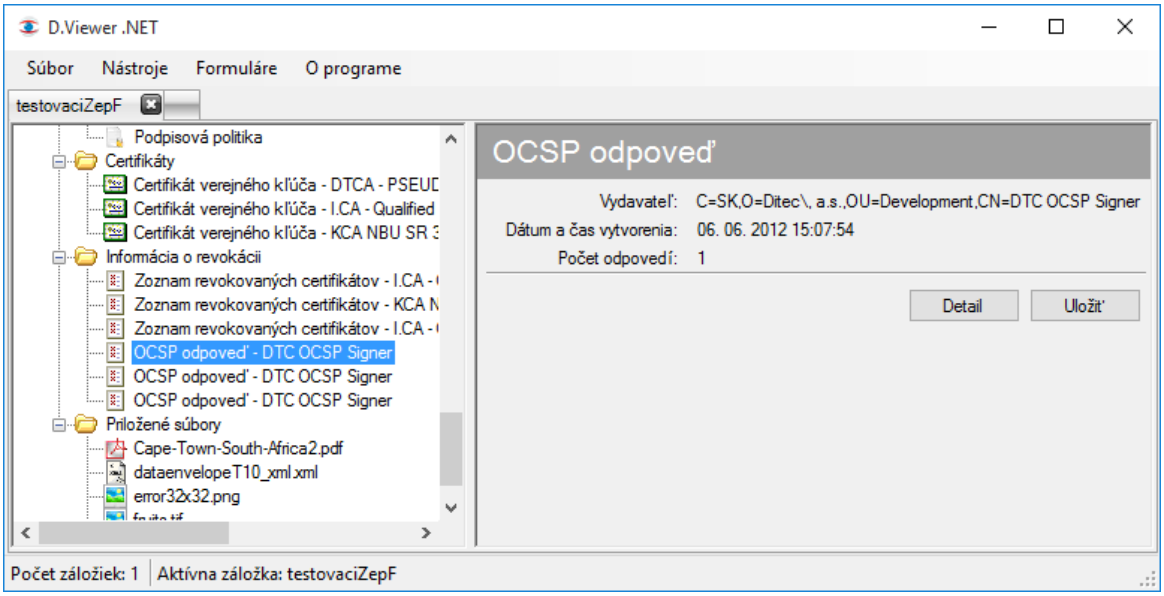

6.9.7. OCSP odpoveď

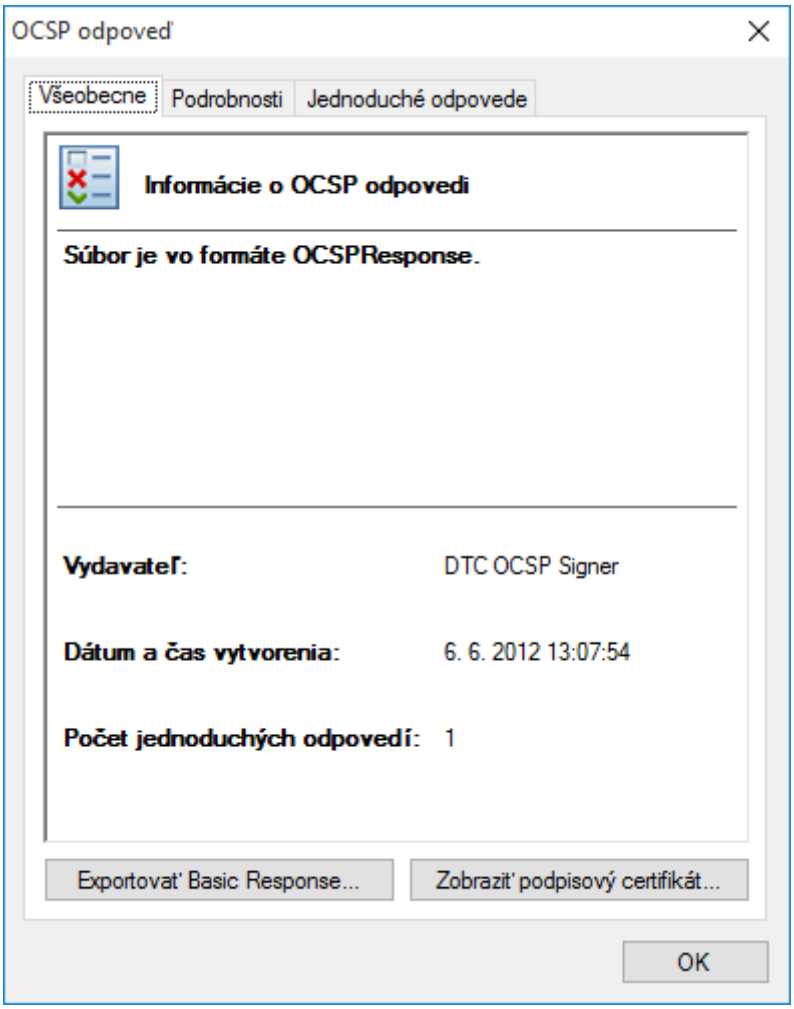
Pri zobrazení detailu OCSP odpovede sa zobrazujú atribúty:

- Vydavateľ,
- Dátum a čas vytvorenia,
- Počet odpovedí.

Príklad zobrazenia detailu OCSP odpovede.

Kliknutím na tlačidlo Detail sa v modálnom okne zobrazí detail OCSP odpovede. Kliknutím na tlačidlo Uložiť sa zobrazí dialógové okno pre uloženie OCSP odpovede v rámci operačného systému používateľa.

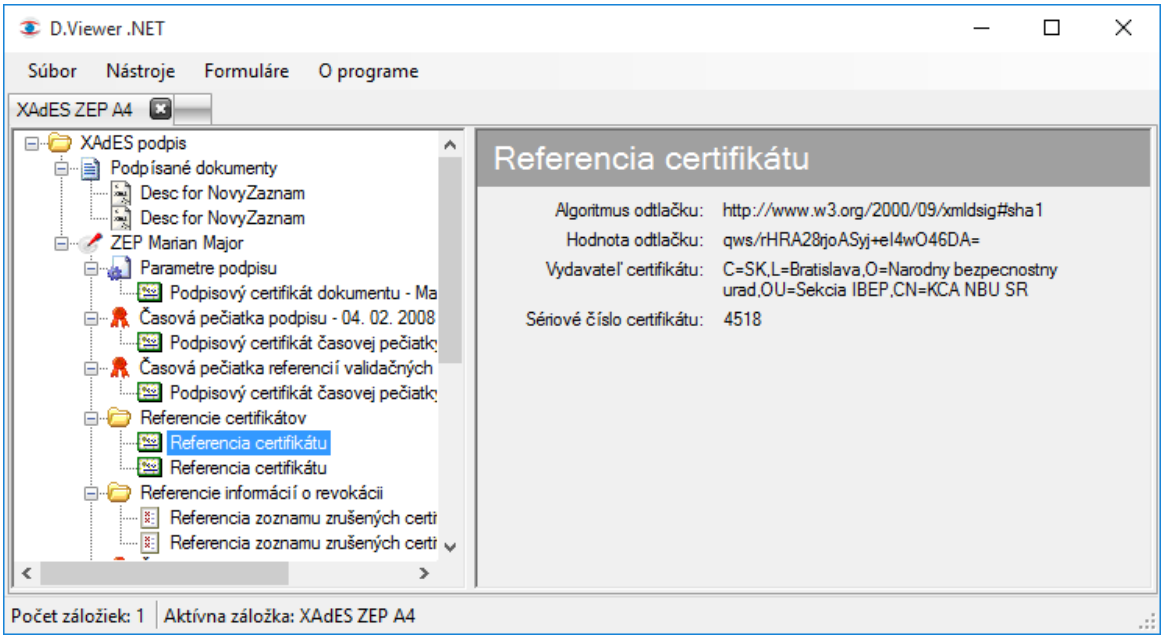

6.9.8. Referencia certifikátu

Pri zobrazení detailu referencie certifikátu sa zobrazujú atribúty:

- Algoritmus odtlačku,
- Hodnota odtlačku,
- Vydavateľ certifikátu,
- Sériové číslo certifikátu.

Príklad zobrazenia detailu referencie certifikátu.

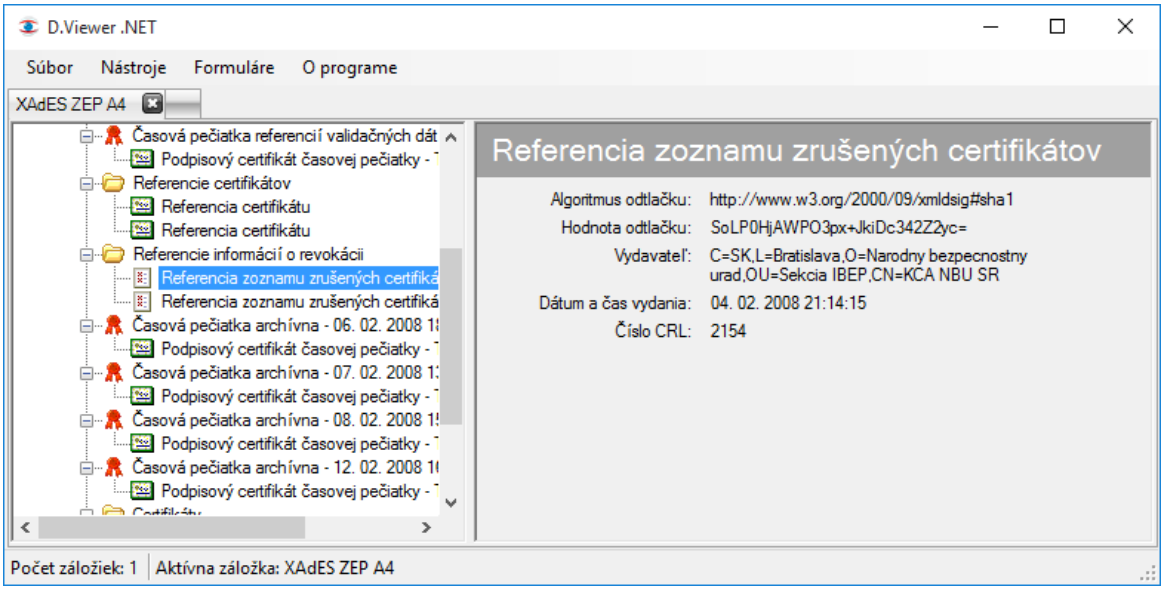

6.9.9. Referencia zoznamu zrušených certifikátov

Pri zobrazení detailu referencie zoznamu revokovaných certifikátov (CRL) sa zobrazujú atribúty:

- Algoritmus odtlačku,
- Hodnota odtlačku,
- Vydavateľ,
- Dátum a čas vydania,
- Číslo CRL.

Príklad zobrazenia detailu referencie zoznamu revokovaných certifikátov (CRL).

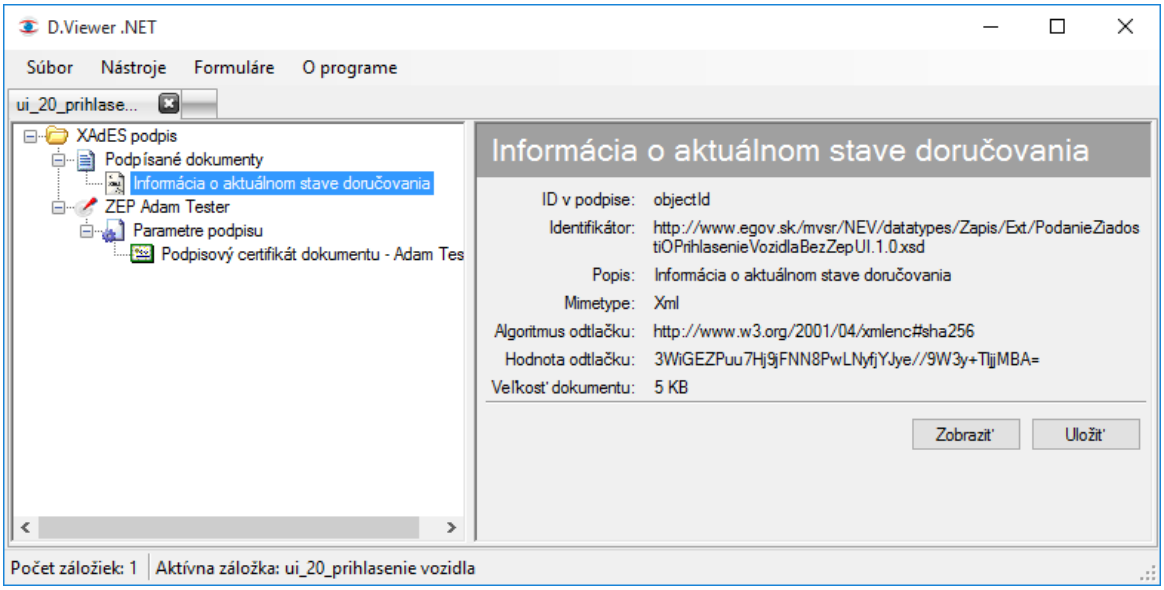

6.9.10. Podpísané dokumenty

Pri zobrazení detailu podpísaného dokumentu okrem objektu typu XDC (pozri kapitola 6.8.10.1 Podpísaný objekt typu XMLDataContainer) sa zobrazujú atribúty:

- ID v podpise,
- Identifikátor,
- Popis,
- MimeType,
- Algoritmus odtlačku,
- Hodnota odlačku,
- Veľkosť dokumentu.

Príklad zobrazenia detailu podpísaného XML dokumentu.

Kliknutím na tlačidlo Zobraziť sa vizualizuje obsah podpísaného dokumentu (pozri kapitola 6.8.10.2 Vizualizácia obsahu podpísaných dokumentov. Kliknutím na tlačidlo Uložiť sa zobrazí dialógové okno pre uloženie dokumentu v rámci operačného systému používateľa.

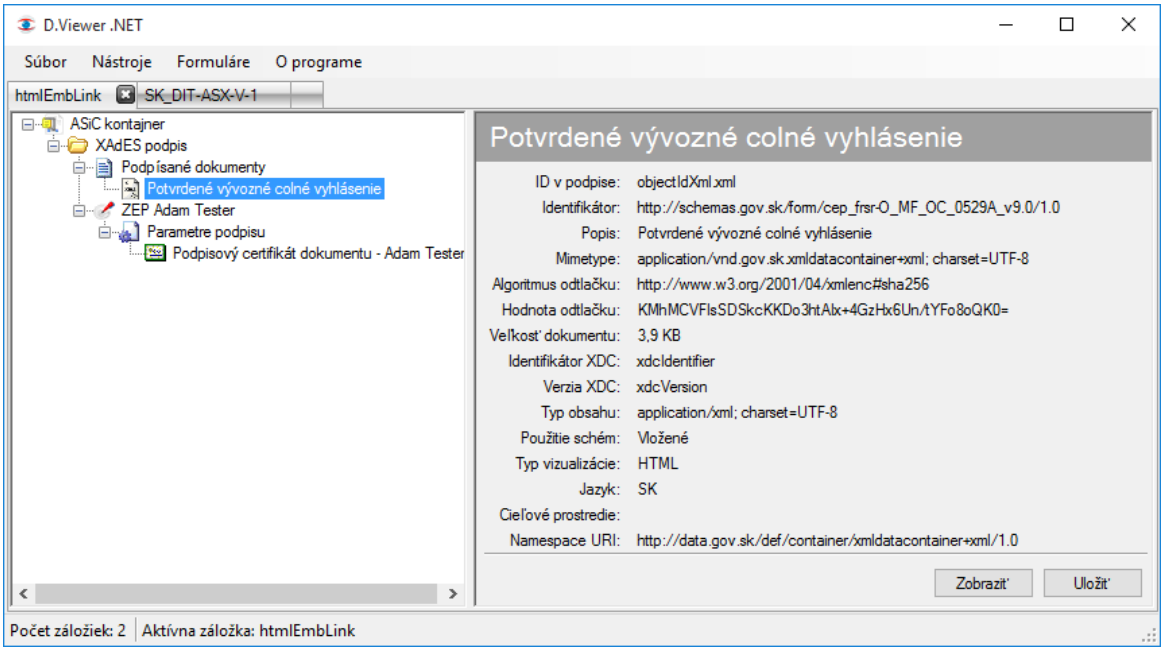
6.9.10.1. Podpísaný objekt typu XMLDataContainer

Pri zobrazení detailu podpísaného dátového objektu typu XMLDataContainer [1] sa zobrazujú atribúty:

- ID v podpise,
- Identifikátor,
- Popis,
- MimeType,
- Algoritmus odtlačku,
- Hodnota odlačku,
- Veľkosť dokumentu,
- Identifikátor XDC,
- Verzia XDC,
- Typ obsahu,
- Použitie schém,
- Typ vizualizácie,
- Jazyk,
- Cieľové prostredie,

- Namespace URI.

Príklad zobrazenia detailu podpísaného dátového objektu typu XMLDataContainer.

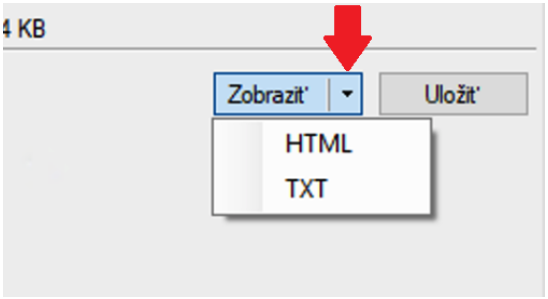
Kliknutím na tlačidlo Zobraziť sa vizualizuje obsah podpísaného dokumentu (pozri kapitola 6.8.10.2 Vizualizácia obsahu podpísaných dokumentov). Kliknutím na tlačidlo Uložiť sa zobrazí dialógové okno pre uloženie dokumentu v rámci operačného systému používateľa.

6.9.10.2. Vizualizácia obsahu podpísaných dokumentov

Dátové objekty PDF, PNG, TXT sa zobrazujú v asociovanom programe (podľa koncovky) v rámci operačného systému používateľa.

Dátove objekty XDC, XML alebo FO formuláre sa zobrazujú podľa nasledovných pravidiel. Vizualizácia môže byť priamo súčasťou dátového objektu typu XMLDataContainer [1], alebo ak je v rámci dátového objektu typu XMLDataContainer referencovaná alebo podpisovaný dátový objekt typu XML (resp. typu FO formulár) je súčasťou štruktúry XAdES_ZEP [4] [5] [6], tak musí existovať v rámci konfigurácie aplikácie D.Viewer .NET – v číselníku visualizations.xml.

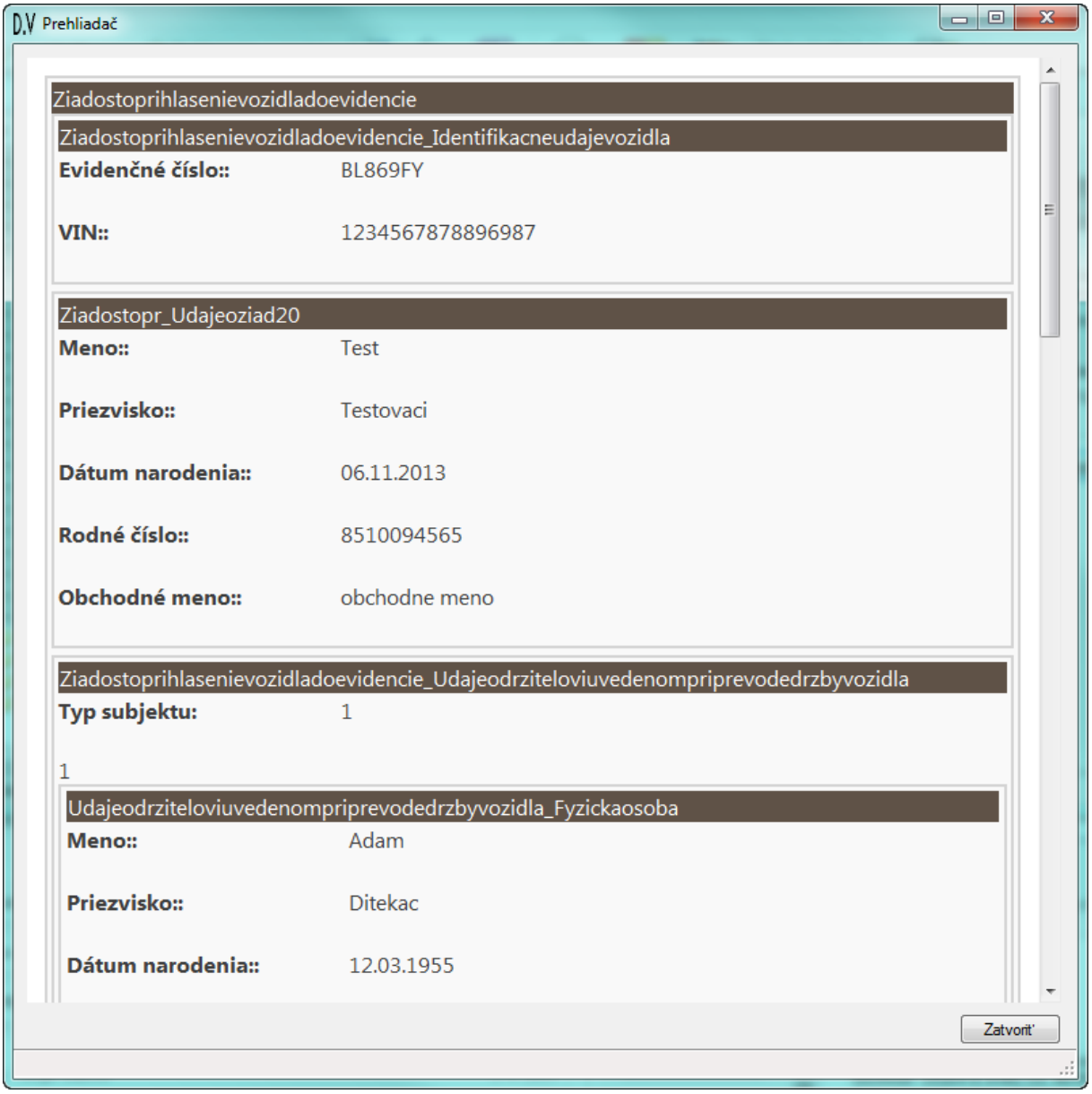
Ak existuje v číselníku visualizations.xml viacero typov vizualizácií, je tlačidlo Zobraziť rozšírené o rozbaľovací zoznam, pomocou ktorého si používateľ môže zvoliť typ vizualizácie pre zobrazenie.

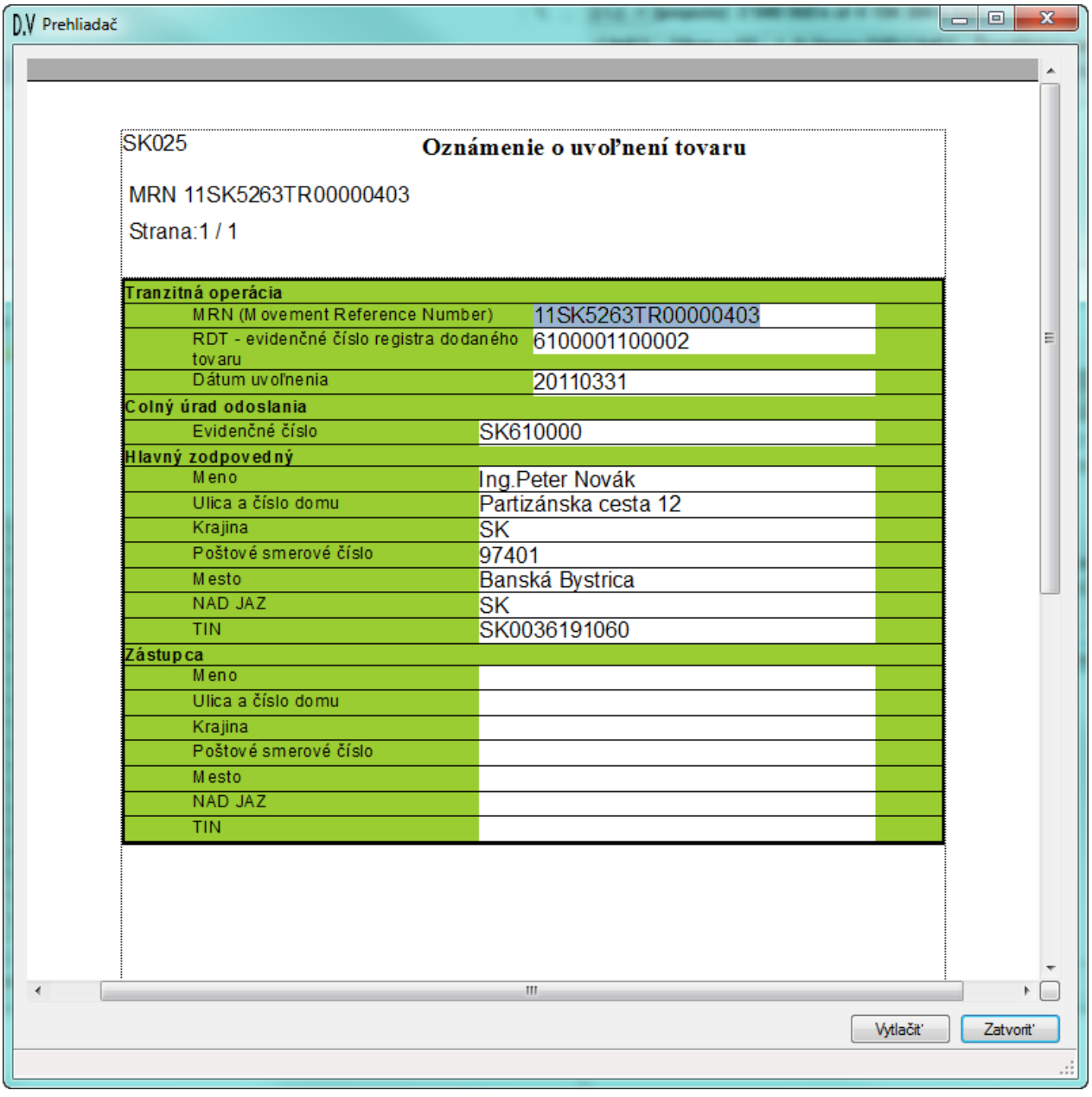
V opačnom prípade alebo kliknutím na Zobraziť D.Viewer .NET zobrazuje podpísaný dátový objekt typu XML, resp. FO formulár podľa nasledujúcich pravidiel:

- dátový objekt typu FO formulár:
  - ⇒ vizualizácia XML pomocou aplikácie 602 Filler a pomocou uzamknutej FO vizualizácie, ktorá je referencovaná v rámci štruktúry podpisu,
  - ⇒ inak v asociovanej aplikácii (podľa prípony .xml),
- dátový objekt typu XML v1.0 v rámci profilov XAdES_ZEP:
  - ⇒ ak existuje v číselníku visualizations.xml uzamknutá FO vizualizácia, tak pomocou aplikácie 602 Filler a pomocou danej FO vizualizácie,
  - ⇒ ak existuje v číselníku visualizations.xml HTML vizualizácia, tak pomocou danej HTML vizualizácie,
  - ⇒ ak existuje v číselníku visualizations.xml TXT vizualizácia, ktorá je referencovaná v štruktúre podpisu, tak pomocou danej TXT vizualizácie,
  - ⇒ inak v asociovanej aplikácii (podľa prípony .xml),
- dátový objekt typu XML v2.0 v rámci profilov XAdES_ZEP:
  - ⇒ pomocou vizualizácie referencovanej v štruktúre podpisu, ak taká existuje v rámci číselníka visualizations.xml,
  - ⇒ inak v asociovanej aplikácii (podľa prípony .xml).

Príklad vizualizácie podpísaného XML dokumentu do HTML.

Príklad vizualizácie podpísaného XML dokumentu pomocou FormFillera a FO vizualizácie.

7. Podpora pre nevidiacich pomocou NVDA

Komponent D.Viewer .NET má zapracovanú podporu pre nevidiacich pomocou technológie NVDA (NonVisual Desktop Access). NVDA je voľne šíriteľný open-source čítač obrazovky pre operačný systém Windows. Pomocou hlasového a hmatového výstupu umožňuje nevidiacim a zrakovo postihnutým používateľom pristupovať k PC so systémom Windows a k aplikáciám so zapracovanou podporou. Vývoj NVDA zastrešuje organizácia NV Access (http://www.nvaccess.org/).

7.1. Systémové požiadavky pre NVDA

- 32 aj 64 bitové verzie systémov Windows Vista alebo novších
- 50 MB voľného miesta na disku
- Žiadne ďalšie požiadavky na hardware mimo požiadaviek kladených operačným systémom

pozn: Uvedené sú systémové požiadavky pre NVDA, ktoré boli aktuálne v čase písania integračnej príručky.